

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

Ἀρχισυντάκτης : Ἀριστέδης Κ. Οἰκονόμου

ΤΟΜΟΣ 9^{ος} — ΕΤΟΣ 9^{ον}

1881 — 1882

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Π ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Μία τῶν μεγαλειτέρων πληγῶν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ τῆς Ἑλλάδος εἶναι τὰ καθυστεροῦντα τῶν ἐσόδων αὐτοῦ. Μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1878 ἀνεβιβάζετο τὸ ποσὸν αὐτῶν εἰς δρ. 88,632,178. Μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1880 κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐπροβιβάσθησαν ἔτι μᾶλλον, ὑπολογιζόμενα τὸ ἔλρον εἰς 96 περίπου ἑκατομμύρια. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ πάντως σοβαρὸν αὐτὸ ποσὸν δὲν εἶναι παρὰ κεφάλαιον. Ἐὰν προσθέσωμεν καὶ τοὺς τόκους αὐτῶν, προσεγγίζομεν εἰς τὴν κολοσσαίαν ποσότητα 250 περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Τοιαύτη εἶναι ἡ οικονομικὴ πληγὴ τῆς Ἑλλάδος! Ἀποδεικνύει ἐλαττωματικὴν διεύθυνσιν τῶν κοινῶν. "Ὅλοι θέλουσι νὰ ὠφεληθῶσιν ἐξ αὐτῶν· ὁ δὲ δημόσιος θησαυρὸς δμοιάζει πρὸς θνησιμαῖον, τὸ ὁποῖον δάκνουσι καὶ λύκοι καὶ κόρακες καὶ σκώληκες. Ἐπρεπε πρὸ καιροῦ νὰ θύσωμεν εἰς τὴν πολιούχον θεὰν τῶν Ἀθηνῶν, ὅπως στείλῃ αὕτη εἰς τὸν τόπον τὴν σκιάν τοῦ μεγάλου τῆς ἀρχαιότητος ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ Λυκούργου ὅστις ἐπὶ 40 ἔτη διεύθυνε τὰ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λαοῦ οικονομικὰ ἡδύνατο ἐπὶ τέλους νὰ εὐρῆ ἐν τῇ ἐθνικῇ ἀναγεννήσει τοὺς μιμητάς του.

"Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, κατὰ διαφόρους περιόδους τὰ καθυστεροῦντα τῆς Ἑλλάδος ἐνησχόλησαν τὸν νομοθέτην αὐτῆς. Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι τὸν ἐνησχόλησαν οὐχὶ ἐκ τῆς πρακτικῆς ἐπόψεως τῆς ἀληθοῦς ἐκκαθαρίσεως ἀλλ' ἐκ τῆς ἐπικινδύνου τῆς τῶν χρεῶν τοῦτέστι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττεν ἀφέ-

σεως. Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα νομοθετήματα καὶ ἰδίως τὸ κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἐπιγράφεται «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν μέχρι τοῦ 1876 καθυστερούντων,» καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δὲν εἶναι εἰρῆ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὄλων τῶν τόκων ἀφεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν κεφαλαίων τῶν μέχρι τοῦ ἔτους 1851 ὀφειλομένων, ἐκ φόρων, δικαιωμάτων ἐπικαρπίας, ἐξόδων, τελῶν, προστίμων καὶ χρηματικῶν ποινῶν. Τῆς πρώτης ἀφέσεως, δηλαδὴ τῆς τῶν τόκων, ἐξαιροῦνται τὰ ἐξ ἀπίστου διαχειρίσεως προερχόμενα χρέη.

Ἡμεῖς ὡς ἀληθῆ ἐκκαθαριστικὴν μέθοδον ὑπολαμβάνομεν ἑτέραν. Ἐν πρώτοις διαχωρισμὸς τῶν ἀπόρων ἀπὸ τῶν εὐπόρων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου, διὰ τῆς νομικῆς καὶ λοιπῆς ἐν τῇ πολιτικῇ μηχανῇ λειτουργίας. Πρὸς τοὺς ἀπόρους καὶ μικροὺς ἀφεις, πρὸς τοὺς εὐπόρους καὶ μεγάλους καταδίωξις. Ἀναπόφευκτος ἦτο ἡ κατάρτισις βιβλίου μεθοδικοῦ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου μετὰ πληροφοριῶν πρὸς ἕκαστον περὶ τοῦ εἶδους τῆς ὀφειλῆς, τοῦ ἀξιοχρέου τοῦ προσώπου καὶ τῆς ἀλλῆς ἀσφαλείας τῆς ἀπαιτήσεως. Καταδίωξις αὐστηρὰ δι' ἐκτάκτου προσωπικοῦ, ἐξοριζομένων τῶν ἐπεμβάσεων τῆς πολιτικῆς. Τελικὸν δὲ πόρισμα ἢ παραπαμπῆ τῶν ἀναξιοχρέων ὀφειλετῶν εἰς τὴν μερίδα «Κέρδη καὶ Ζημίαι.» Ἀπ' ἐναντίας ἢ ἀντίθετος πάντοτε ἐπεκράτησεν οἰκονομικὴ ἐν τοῖς δημοσίοις τακτικὴ. «Παλαίωσον τὰ χρέη σου», ἰδοὺ ἡ συμβουλή τῆς διαχειρίσεώς της εἰς τοὺς νεομένους τὰ καινά. Τὸ ἀκαταδίωκτον ἀποτελεῖ τοιοῦτοτρόπως ἀσπίδα, ἣτις τοὺς ἐπιτηδειοτέρους ὠφελεῖ. Περὶ τῶν μικρῶν οὐδεὶς λόγος· αὐτοὶ πάντοτε πληρόνουν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ εἰσπράκτορος καὶ τὴν σκιάν τοῦ χωροφύλακος! Διὰ τοὺς ἐπιτηδείους ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν ἢ ἐν Νεαπόλει πρακτικὴ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, καθ' ἣν οἱ ὀφειλέται δὲν κατεδίωκοντο διαρκούσης τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς Βασιλίσσης. Ἡ ἐγκυμοσύνη τῆς πολιτικῆς εἶναι διαρκῆς, μέχρις ὅτου ἔλθῃ ἢ ἐκκαθαρίσῃ της, ὅποیان ἔχομεν ὑπ' ὄψιν!

Ἄντι τοιούτων μέτρων καὶ παραπλησίων ἄλλων προετιμήθη ἢ χύσις τοῦ δημοσίου σκάφους. Ἡκούσαμεν, ὅτι βάρος ἀφόρητον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους ἀποτελοῦσι τὰ ἀρχεῖα τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλῶν. Ἀλλὰ διὰ τί νὰ ρίπτωνται αὐταὶ εἰς τὰ ἀρχεῖα καὶ νὰ μὴ κατὰ πᾶν ἔτος ἐκκαθαρίζωνται ἐπὶ τῶν ρηθειῶν ἤδη πρακτικῶν μεθόδων; — Ἐρρέθη ὅτι τὰ μέχρι τοῦ ἔτους 1851 ὀφειλόμενα εἰς τὸ δημόσιον εἶναι παραγεγραμμένα. Τελεία λήθη τῆς διεπούσης τὸν τρόπον νομοθεσίας! Ἐκεῖνοι οἵτινες εἰσήγαγον ἐν Ἑλλάδι τὰς ἐν τῇ Ἑξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου διατάξεις τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων δὲν ἦσαν ἄξιοι τοιαύτης ὀλιγωρίας. Τοιοῦτοτρόπως ἀναγινώσκομεν ἐν αὐτῇ (48, Α', γ'), ὅτι κατὰ τὴν νεαρὰν νομοθεσίαν τοῦ Καίσαρος Βασιλείου τοῦ Πορφυρογεννήτου «μηδὲ τὸν δημόσιον ἀποκλείεσθαι χρόνον ἄλλ' ἀνακαλεῖσθαι τὸ ἴδιον δίκαιον ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος, καὶ δικαιούσθαι περὶ τὴν τούτου ἀνάληψιν.» Ἴδου πῶς ἐπὶ λέξει ἔχει ἢ ἐν ἔτει 995 μ. Χ. ἐκδοθεῖσα αὐτοκρατορικὴ αὕτη διάταξις: «Θεσπίζομεν μὴ εἶναι κατὰ τοῦ δημοσίου χρόνον τὸν ἀποκλείοντα τὸ ἴδιον αὐτοῦ δίκαιον, ἀλλ' ἀνακαλεῖσθαι αὐτὸν τοῦτο ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος καὶ περὶ τὴν τούτων ἀνάληψιν δικαιούσθαι.» Περιλαμβάνει δηλαδὴ τὸ ἀπαράγραπτον τοῦ δημοσίου ὄλην περίπτω ἀπὸ Αὐγούστου χιλιετηρίδα! Ἡ διάταξις αὕτη μνημονεύεται καὶ ἐν τοῖς Βασιλικοῖς (3, βιβλ. 60, τίτλ. 49) καὶ ἐν τῇ Πείρᾳ (Θ', 7). Δὲν εἶναι δὲ ἡ μόνη· διότι καὶ ἀπὸ ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς, τοῦ ἔτους ἦτοι 491 μ. Χ. ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀναστάσιος διέταξεν εἰδικῶς περὶ τῶν φόρων ὡς ἐξῆς (Κωδ. 6, βιβλ. 7 τίτλ. 39): «κελεύομεν τὰς συντελείας ἢ τὸν πολιτικὸν κανόνα ἢ ἄλλην τινὰ πολιτικὴν εἰσφορὰν ἐπικειμένην καταβάλλειν ἀναγκάζεσθαι, καὶ οὐδὲ τούτω τῷ μέρει οἰουδήποτε χρόνου παραγραφὴν ἀντικειμένην δέξεσθαι.» Ἀμφότεραι αἱ διατάξεις αὐταὶ συναπαρτίζουν τὰς ἰσχυρούσας παρ' ἡμῖν πηγὰς τοῦ θετικοῦ δικαίου.

Ἡ παραγνώρισις τῆς ἀληθοῦς ἐκκαθαριστικῆς ἔρριψε κατ'

ἀνέμων πλείονα τῶν 150 ἑκατομμυρίων. Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀπόρων, ἄτοπον ὑπῆρξεν ὅτι προηγουμένως δὲν ἐξηκριβώθη ὁ τίτλος αὐτῶν. Τὸ ἀκριβές εἶναι ὅτι πολλαὶ περιουσίαι ἐσχηματίσθησαν διὰ τῆς καθυστέρησεως τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων. Ὁλέθριον δὲ φαίνεται ἡμῖν τὸ σύστημα τοῦ κατασκευάζειν πλουσίους κατὰ τὸ σύστημα τῶν προγόνων τοῦ Ἀλκιβιάδου, οἵτινες δι' ἀλλοτρίων χρημάτων γενόμενοι κύριοι μεγάλων ἐκτάσεων γαιῶν, ὅταν ἐπῆλθεν ἡ σεισάχθεια τοῦ Σόλωνος ἀπήλειψαν τὰ χρεῖα δεσπόζοντες τὰ κτήματα. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἀφορᾷ ἰδιαιτέρως τοὺς ἐξ ἀγορᾶς κτημάτων ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου, οἵτινες νεμόμενοι τοὺς καρποὺς αὐτῶν λαμβάνουσι διὰ τοῦ προκειμένου νομοθετήματος ἐν περιπλέον βραβεῖον, τὴν τῶν τόκων τοῦ χρέους των ὀλοσχερῆ ἀπάλειψιν.

Πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὸ μηχανικόν, οὕτως εἰπεῖν, μέρος τοῦ ὑπ' ὄψιν νομοθετήματος, δὲν εἶναι ἀπο σκοποῦ νὰ ἐπιθεωρήσωμεν τὴν καθ' ἕκαστον ἔτος καθυστέρησιν. Ὡς δεῖγμα ἐπαρχιακῆς διανομῆς τοῦ φαινομένου τῆς καθυστέρησεως ἀρκεῖ ἡ σημείωσις τῶν ἀπὸ τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τῶν ἐτῶν 1866 — 69 ἐπομένων πληροφοριῶν. Ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι καθυστέρησαν πλείοτερον αἱ ταμιακαὶ περιφέρειαι τοῦ Βάλτου (44 τοῖς %) καὶ τῆς Εὐρυτανίας (34 τοῖς %), ἐν Πελοποννήσῳ αἱ ταμιακαὶ περιφέρειαι τῆς Ἠλείας (42 τοῖς %) καὶ τῶν Καλαμῶν (38 τοῖς %), ἐν ταῖς Νήσοις αἱ ταμιακαὶ περιφέρειαι τῶν Σπετσῶν (16 τοῖς %) καὶ τῆς Θήρας (13 τοῖς %). Ὁ ἐπόμενος πίναξ μαρτυρεῖ τὰς ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1877 καθυστερήσεις:

Ἔτη	Καθυστεροῦντα	Ἔτη	Καθυστεροῦντα
1833	306,569	1837	723,212
1834	655,455	1838	749,575
1835	898,014	1839	930,118
1836	1,004,705	1840	1,200,163

Ἔτη	Καθυστεροῦντα	Ἔτη	Καθυστεροῦντα
1841	1,816,183	1862	2,628,952
1842	2,297,778	1863	1,819,911
1843	2,095,258	1864	2,033,594
1844	1,705,821	1865	2,431,624
1845	1,764,993	1866	2,108,343
1846	2,309,399	1867	2,493,483
1847	2,097,842	1868	2,934,970
1848	2,317,967	1869	2,871,041
1849	2,320,438	1870	3,002,863
1850	2,088,891	1871	2,029,736
1851	2,266,425	1872	1,608,646
1852	2,436,842	1873	2,044,306
1853	2,365,074	1874	2,480,762
1854	2,280,014	1875	1,929,583
1855	2,069,724	1876	2,512,474
1856	2,064,478	1877	3,028,920
1857	1,844,056	ἀπὸ χαρτόση-	
1858	1,512,188	μον διαφόρων	
1859	1,176,642	ἐτῶν.....	2,748,224
1860	1,556,667		
1861	1,573,047	ὄλον.....	89,106,991

Ἡ ὅπως τὴν ἐννοεῖ τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοθέτημα ἐκκαθάρισις τῶν μέχρι τοῦ 1876 συμπεριλαμβανομένων διαφορῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν λειτουργεῖ ἐπὶ μεθόδων, τὰς ὁποίας διακριτέον Α) ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθυστεροῦντα ἀπὸ φόρους, δικαιώματα ἐπικαρπίας, ἐξοδα ἀπαριθμήσεως καὶ καταμετρήσεως, ποινικὰ καὶ δικαστικὰ ἐξοδα, τέλη χαρτοσήμου, πρόστιμα καὶ χρηματικὰ ποινὰς Β) ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθυστεροῦντα ἐξ ἄλλων χρεῶν.

Α'.—Ὡς πρὸς τὰ πρῶτα διορίζονται ἕκτακτοι εἰσπράκτορες. Τὰ χρεῖα ταῦτα διαιροῦνται εἰς δύο περιόδους: ἡ ἀ περι-

λαμβάνει τὰ ἀπὸ τοῦ 1852 μέχρι τοῦ 1862 ὀφειλόμενα· ἢ β' τὰ ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι τοῦ 1876. Οἱ ἔκτακτοι εἰσπράκτορες, παραλαμβάνοντες παρὰ τοῦ ταμείου τοὺς καθυστερηματικούς καταλόγους, ὀφείλουσι νὰ συγκεφαλαιώσωσι τὰ χρέη ἐκάστου ὀφειλέτου κατὰ περιόδους, νὰ ἐνασχοληθῶσι δὲ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένων ὀφειλετῶν, ἢ, ἐὰν οὗτοι ἀπεβίωσαν, τῶν κληρονόμων αὐτῶν, καὶ νὰ ἐνεργήσωσι τὴν εἰσπραξίν τῶν ὀφειλομένων, μεταχειριζόμενοι πάντα τὰ νόμιμα καταναγκαστικά μέτρα, μετὰ προηγουμένην ἰδίαν ἐγγυαφον πρόσκλησιν πρὸς ἕκαστον φορολογούμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ΥΛΣΤ', ἀπὸ 29 Μαΐου 1871 νόμου.

Ἐὰν τὸ σύνολον τῶν συγκεφαλαιωθέντων χρεῶν τοῦ ὀφειλέτου ἐκ τινος περιόδου ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς εἴκοσι, δύναται νὰ τὸ διαιρέσῃ εἰς ἐτησίας δόσεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων πρέπει νὰ σύγκειται ἐκ δραχμῶν 10 τοῦλάχιστον, καὶ νὰ πληρῶσῃ μὲν ἐπὶ χειῖρας τὴν πρώτην, νὰ ὑπογράψῃ δὲ διὰ τὰς λοιπὰς χρεωστικὴν ὁμολογίαν· ὁ ἀριθμὸς τῶν δόσεων δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς δέκα. Αἱ ὁμολογίαι, θεωρούμεναι ὡς δημόσια ἔγγραφα, συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου κατὰ τὸν δοθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον. Ὑπογράφονται δὲ παρὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐνώπιον τοῦ εἰσπράκτορος καὶ ἐνὸς δημαρχιακοῦ παρέδρου ἢ δημοτικοῦ συμβούλου, διοριζομένου ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφως παρὰ τοῦ Δημάρχου ὅ,τε εἰσπράκτωρ καὶ ὁ δημοτικὸς ὑπάλληλος προσυπογράφουσι τὴν ὁμολογίαν. Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης εἶναι ἀγράμματος, ὑπογράφει δι' αὐτὸν ἄλλο πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς του.

Οἱ ἔκτακτοι εἰσπράκτορες οὔτε μισθὸν λαμβάνουσιν, οὔτε τῶν κανονικῶν ποσοστῶν μετέχουσι. Λαμβάνουσιν ὅμως ἀμοιβὴν 10 τοῖς 0)0 δι' ὅσα ποσὰ εἰσπράξωσιν ἐπὶ χειῖρας, καὶ 1)2 τοῖς 0)0 δι' ὅσα λάβωσιν εἰς ὁμολογίας.

Αἱ ἐν τοῖς ἄνω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τῶν φορολογουμένων πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς ὀφειλομένων δι' ἐγκύρων διπλοτύπων ἢ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἐφόσον ἐζητήθῃ ἢ ζητεῖται ἡ διοικητικὴ τούτων ἐκτέλεσις ἀπέναντι τοῦ

πρὸς τὸ Δημόσιον χρέους τῶν ἐνοικιαστῶν. Οἱ ἐνοικιασταὶ ἀπαλλάσσονται δι' ὅσον μέρος τῶν φόρων τούτων πληρώσωσιν ἢ ἀνανεώσωσιν οἱ φορολογούμενοι.

Β'.— Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ δημόσιον χρέη, ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ προκειμένου νόμου, οἱ ταμίαι θέλουσι προβῆ δραστηρίως εἰς τὴν καταναγκαστικὴν εἰσπραξίν αὐτῶν, μεταχειριζόμενοι κατὰ τῶν ὀφειλετῶν καὶ ἐγγυητῶν, ἢ, ἐν οὗτοι ἀπεβίωσαν, κατὰ τῶν κληρονόμων αὐτῶν πάντα τὰ συγχωρούμενα ὑπὸ τοῦ νόμου καταδιωκτικὰ μέτρα.

Χρέη, τὰ ὁποῖα ὑπερβαίνουν τὰς 100 δραχμὰς, δύναται, ἐὰν οἱ ὀφειλέται τὸ ζητήσωσι, νὰ διαιρεθῶσιν εἰς ἐτησίας δόσεις ἐκ δραχμῶν τοῦλάχιστον πενήκοντα ἐκάστην, καὶ ἀφοῦ πληρωθῇ ἐπὶ χειῖρας ἢ ἄ δόσεις, νὰ ὑπογραφῇ διὰ τὰς λοιπὰς χρεωστικὴ ὁμολογία. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δόσεων δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν εἴκοσιν. Οἱ ὀφείλοντες πλείοτερα τοῦ ἐνὸς χρέη δύναται νὰ τὰ συγχωνεύσωσιν εἰς ἓν. Αἱ ὁμολογίαι συντάσσονται ὅπως αἱ τῆς προηγουμένης κατηγορίας ἐνώπιον τοῦ Ταμίου καὶ τοῦ Δημάρχου ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς ἑδρας τοῦ Ταμίου ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν αὐτῶν τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τῶν πρώτων.

Διὰ τῆς τοιαύτης ἀνανεώσεως τῶν χρεῶν οὐδόλως μεταβάλλονται αἱ ἀρχικαὶ ἐγγυήσεις καὶ ἀσφάλειαι τοῦ Δημοσίου. Ἐπομένως θεωροῦνται συνυπεύθυνοι μετὰ τοῦ ὀφειλέτου πάντες οἱ συνέταιροι καὶ οἱ ἐγγυηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐὰν δὲν συνυπογράψωσιν εἰς τὴν νέαν ὁμολογίαν. Μόνον καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ὀφειλέτης ἐξασφάλισῃ τὸ Δημόσιον δι' ἐγγραφῆς πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ ἀκινήτων ἀξίας ἀνωτέρας κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἀνανεουμένου χρέους, ἐξαλείφονται αἱ προϋπάρχουσαι ὑποθήκαι, καὶ ἀπαλλάσσονται οἱ ἐγγυηταὶ καὶ οἱ συνέταιροι πάσης εὐθύνης. Ἐκαστος τῶν συνεταίρων, τῶν ἐγγυητῶν, τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν παντὸς εἶδους ἐκδοχέων τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, καὶ ἕκαστος τῶν κληρονόμων αὐτῶν δύναται ν' ἀναλάβῃ μέρος τῶν χρεῶν τοῦ πρωτοφειλέτου, καὶ νὰ τὸ ἐξοφλήσῃ, κατὰ τὰ προηγουμένως πρὸς τοῦτον διατυπωθέντα,

Ἀφ' ἑτέρου οἱ ἀπολαύοντες τῶν εὐεργετημάτων τοῦ προκειμένου νόμου ὀφείλονται ὀφείλουσι νὰ ἐφαρμώσωσιν αὐτὰ καὶ ὑπὲρ τῶν τυχόν ὀφειλόντων εἰσέτι πρὸς αὐτοὺς ὑπεναικιστῶν ἢ συμμετόχων.

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης τοῦ Δημοσίου ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ εἶναι συνάμα καὶ πιστωταὶ τοῦ Δημοσίου, ἢ δὲ πίστωσις πηγάζῃ ἐξ ἐποχῆς προγενεστέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προκειμένου νόμου, δὲν ὑπάγεται δὲ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν παλαιῶν χρεῶν, συμφηφίζεται αὐτοδικαίως ἐξ αὐτῆς ὅσον μέρος ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πληρωμὴν ὄλου τοῦ κεφαλαίου. Ἐὰν δὲ ἡ πίστωσις δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἐξόφλησιν ὄλου τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὑπόλοιπον πληρόνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Γ'. — Ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν πρὸς ἀμφοτέρας τὰς κατηγορίας τῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν αἱ δόσεις, διὰ τὰς ὁποίας ὑπεγράφησαν ὁμολογίαι, θεωροῦνται ὡς ἔσοδα τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖον λήγουσι, καὶ πληρόνονται τὴν ἀ. Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους· ἄρχεται δὲ ἡ πληρωμὴ ἀπὸ τοῦ 1881, ἐφαρμοζομένων κατὰ τῶν καθυστερούντων πάντων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων ὀριζομένων καταναγκαστικῶν μέτρων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς καθυστερήσεις τῶν δόσεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν χρεῶν, καταλογίζεται πρὸς αὐτὰς τόκος ὑπερημερίας.

Πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων, διὰ τὰς ὁποίας ὁ ὀφειλέτης ἔδωκεν ἢ ἠδύνατο νὰ δώσῃ ὁμολογίας, εἶναι δεκτὰ α) τὰ φαλαγγιτικὰ καὶ ναυτικὰ καὶ πάντα τὰ διὰ δημοπρασίας πραγματοποιητέα πιστωτικὰ γραμμάτια εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν· β) αἱ ὁμολογίαι τῆς ἐπὶ Κυβερνήτου Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀνευ ὑπολογισμοῦ τόκων εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τῶν ἐπίσης ἀξίαν· γ) τὰ ἐπ' ἐκτιμήσει πιστωτικὰ γραμμάτια εἰς τὸ ἡμιόλιον τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῶν· δ) τὰ Κρητικὰ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας ἐκάστου στέμματος εἰς δραχ. 40, καὶ ε) αἱ ἀπὸ τοῦ 1862 καὶ ἐντεῦθεν ἐκδοθεῖσαι ὁμολογίαι ἐθνικῶν δανείων εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Ἀλλ' αἱ τελευταῖαι αὗται

ὁμολογίαι εἶναι δεκταί, ὡσάκις πρόκειται νὰ συμφηφισθῶσιν ἐξ ὀλοκλήρου καὶ δὲν μένει ὑπόλοιπον πρὸς ἐπιστροφήν.

Ἐὰν τὸ χρέος ὑπάγῃται εἰς τὰς πρὸ τοῦ 1858 χρήσεις καὶ ἐγένετο ἤδη ἀντίρρησης περὶ αὐτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1853 ΣΛΒ' καὶ ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1861 ΧΚΗ' νόμων, ὁ ὀφειλέτης ἢ οἱ ἐκδοχεῖς αὐτοῦ δύνανται νὰ ἐξοφλήσωσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου νόμου ὅσον μέρος τοῦ χρέους δὲν ἀμφισβητοῦσι, διὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ΧΚΗ'. Ἡ προθεσμία διὰ τὰς ἀντιρρήσεις τῶν φορολογουμένων ἐπὶ τῶν μέχρι τοῦ 1858 χρεῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 προσκλήσεων.

Ἐπὶ τέλους ἔρχεται διάταξις, ἣτις ἀποδεικνύει τὴν ἐσωτερικὴν ἀνωμαλίαν τοῦ ἐκκαθαριστικοῦ πνεύματος τῆς προκειμένης νομοθεσίας. Κατ' αὐτὴν οἱ ὀφειλέται, οἵτινες δὲν ἠθέλον ἐξοφλήσει ἢ ἀνανεώσει τὰ χρέη τῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1882, στεροῦνται τῶν εὐεργετημάτων τοῦ παρόντος νόμου καὶ καταδιώκονται διὰ τὴν ἀπότισιν ὀλοκλήρου τοῦ χρέους καὶ τῶν τόκων αὐτοῦ. Ὡραία ἐκκαθάρισις ἐκ τῆς ἐπόψεως τοῦ δανειστοῦ, ἢ ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου!

Δ'. — Τὰ ἀκόλουθα μέτρα ἀνάγονται εἰς τὴν κατὰ σκοπὸν κίνησιν τῶν ἐνδιαφερομένων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐλατηρίων. Τοιοῦτοτρόπως οἱ Ταμίαι ὀφείλουσιν, ὑπὸ προσωπικὴν αὐτῶν εὐθύνην, ἐντὸς δύο ἔτων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προκειμένου νόμου νὰ εἰσπράξωσι καὶ νὰ ἀνανεώσωσι πάντα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ χρέη, νὰ δικαιολογήσωσι δὲ ὅσα τυχόν ἠθέλον μείνει καθυστεροῦντα συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τῶν κειμένων νόμων. Πρὸς εὐκολίαν δὲ τῆς εἰσπράξεως καὶ τῆς δικαιολογήσεως τῶν τυχόν μὴ εἰσπραχθησομένων ὑποχρεοῦνται οἱ Ταμίαι νὰ ἐνασχοληθῶσιν, ἅμα τῇ ἐκδόσει τοῦ προκειμένου νόμου, εἰς τὴν συγκέντρωσιν πάντων τῶν τῆς δευτέρας κατηγορίας χρεῶν ἐκάστου ὀφειλέτου, καὶ νὰ ἐγγράψωσιν εἰς εὐρετήριον κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τὰ ἐπώνυμα τῶν ὀφειλετῶν. Ἐν τῷ εὐρετηρίῳ θέλουσιν διακρίνε-

σθαι ἢ κατοικία τοῦ ὀφειλέτου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπωνυμιον τοῦ ἐγγυητοῦ, τὸ ποσὸν τοῦ χρέους, ἢ αἰτία ἐξ ἧς προέρχεται, καὶ ἢ χρῆσις εἰς ἣν ἀνήκει. Χρέη, διὰ τὰ ὁποῖα συνευθύνονται δύο ἢ πλείονες ὀφειλέται, ἐγγράφονται ἐπ' ὀνόματι ὅλων τῶν ὀφειλετῶν, γινομένης τῆς ἀνηκούσης μνείας εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων. Ἐκτὸς τῶν κανονικῶν ποσοστῶν δίδεται εἰς τὸν Ταμίαν, λόγω ἀμοιβῆς, πρόσθετον ποσοστὸν, συνιστάμενον εἰς 2 0)0 ἐπὶ τῶν ποσῶν, τὰ ὁποῖα ἤθελεν εἰσπράξει ἐπὶ χεῖρας, καὶ εἰς ἥμισυ τοῖς 0)0 δι' ὅσα ποσὰ ἤθελε λάβει ὁμολογίας. Τοῦ προσθέτου ποσοστοῦ δὲν μετέχουσιν οἱ εἰσπράκτορες.

Ε'.—Εἰς πλήρη ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸ προκείμενον νομοθέτημα σκοπῶν δὲν μένει εἰμὴ ἢ πρόνοια ἐπὶ δύο κεφαλαιωδестаτάτων ἀντικειμένων. Κατὰ τὸ πρῶτον μέχρι οὗ κανονισθῶσι διὰ νόμου τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν εἰσπραξίν τῶν ὀφειλομένων παρὰ τῶν δήμων πρὸς τὸ Δημόσιον, ἀπέναντι τῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1880 γενομένων παρ' αὐτοῦ προκαταβολῶν διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, ἀναστέλλεται πᾶσα περὶ εἰσπράξεως τῶν προκαταβολῶν τούτων ἐνέργεια. Κατὰ τὸ δεύτερον τὰ ὑπὸ τῶν ἀνωτύμων ἐταιριῶν καθυστερούμενα δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου νόμου.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μελέτας τῆς Καταστατικῆς σημαντικοῦ διαφέροντος. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε» εἶναι πέντοτε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἔργων τῆς φύσεως. Τοιουτοτρόπως παρατηροῦμεν ἐν ταῖς τελευταῖον δημοσιευθείσαις μελέταις τῶν διασήμων Γερμανῶν γεωγράφων κ. κ. Behm, διευθυντοῦ τοῦ Mittheilungen, καὶ Wagner, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Koenigsberg, τὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου

τῆς γῆς διαμοίρασιν τοῦ ἀνθρωπίνου πληθυσμοῦ καὶ τῶν τάσεων αὐτοῦ πρὸς ἀνάπτυξιν. Ἄρκει ἡ σημείωσις, ὅτι ἐν διαστήματι 22 μηνῶν ἠῤῥησεν οὗτος κατὰ 16,778,000 ἀνθρώπων, ὑπολογιζόμενος εἰς 1 1)2 δισεκατομμύριον (ἀκριβῶς 1,456,223,500), μεθ' ὅλην τὴν ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων σημασίαν τῶν πιθανότητων ἐξαιρέτως πρὸς τὰς ἀπογραφὰς τῶν ὀπισθοδρομικῶν ἢ στασίμων χωρῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατὰ διάφορα τῆς γῆς τμήματα διανομὴν τοῦ πληθυσμοῦ τούτου, πληροφοροῦμεθα ἐκ τῶν αὐτῶν πηγῶν, ὅτι ἔχει αὕτη ὡς ἐξῆς: Ἐυρώπη 315,929,000· Ἀσία 834,707,000· Αὐστραλία καὶ Πολυνησία 4,031,000· Ἀφρικὴ 205,979,000· Ἀμερικὴ 95,495,000· Πολικαὶ χῶραι 82,500. Θέλομεν πραγματευθῆ ἐν τοῖς ἐπομένοις τὰς πρὸς ἐκάστην τῶν διαφόρων χωρῶν ἀναλογίας τοῦ ὅλικου αὐτοῦ πληθυσμοῦ, δηλουμένων τῶν ἐτῶν τῆς ἀπογραφῆς διὰ τῶν ἐν παρενθέσει ἀριθμῶν.

Α'. — Ἐυρώπη.

Γερμανία (1878)	43,943,834
Αὐστρία (1879)	22,176,745
Οὐγγαρία (1876)	15,506,715
Ἑλβετία (1878)	2,792,264
Βέλγιον (1878)	5,476,668
Κάτω-Χῶραι (1878)	3,981,887
Δανιμαρκία (1878)	2,070,400
Σουηδία (1875)	4,531,863
Νορβηγία (1876)	1,818,853
Ἀγγλία (1876)	34,517,000
Γαλλία (1876)	36,905,788
Ἰσπανία (1877)	16,625,860
Πορτογαλλία (1878)	4,745,124
Ἰταλία (1880)	28,209,620
Ἑλλάς (1879)	1,679,775
Ρουμανία	5,376,000

Σερβία	1,353,000
Μαυροβούνιον	280,000
Ευρωπαϊκή Τουρκία	8,866,530 (*)
Ευρωπαϊκή Ρωσία (1870—77)	79,880,162 (**)
Τὸ ὅλον	315,929,000

B'. — Ἀσία.

Ἀσιατικὴ Τουρκία	16,313,470 (***)
Ἀσιατικὴ Ρωσία (1870)	8,078,838 (****)
Τουρκομάνοι	1,100,000
Βουχάρα	2,130,000
Ἀραβία	5,000,000
Περσία	7,000,000
Ἀφγανιστάν	4,000,000
Κεφριστάν	1,000,000
Βελουχιστάν	350,000
Κίνα	424,626,500

(*) Ἀμέσοι κτήσεις	4,790,000
Βουλγαρία	1,965,472
Ἀνατ. Ρωμυλία	923,179
Βοσνία, Ἑρζεγοβίνα	4,187,879
(**) Εὐρωπ. Ρωσία (1870)	65,864,810
Πολωνία (1872)	6,528,017
Βασαβία (1878)	127,000
Φινλανδία (1877)	1,968,625
Καύκασος (1873—76)	5,391,710
(***) Ἀμέσοι κτήσεις	16,126,470
Κύπρος	150,000
Σάμος	37,000
(****) Σιθρία	3,440,362
Ἀρμενία	236,600
Κεντρικὴ Ἀσία	4,401,876
Κασπία Θάλασσα	

Χόγκ Κόγκ (1876)	139,144
Μακάον (1876)	77,320
Ἰαπωνία (1878)	34,338,504
Ἀγγλικὴ Ἰνδία	240,298,494
Γαλλικὴ Ἰνδία (1877)	280,381
Πορτογαλικὴ Ἰνδία	444,987
Κεϋλάνη (1877)	2,555,577
Βιρμάχ ἀγγλικόν	2,757,000
Μανιπούρ	126,000
Ἀσάμ	200,000
Βουρμάχ ἀνεξάρτητον	4,000,000
Σιάμ	5,750,000
Ἀνάμ	21,000,000
Γαλλικὴ Κοχινγκίνη	1,600,000
Μαλάκα	300,000
Πορθμοί	350,000
Καμβότζη	890,000
Νῆσοι Ἀνδαμάν	14,500
» Νικοβάρ	5,500
» Σόνδη, Μολούκ, Σελέβοι κλπ.	27,343,000
» Φιλιππῖναι	7,450,000
Τὸ ὅλον	834,707,000

Γ'. — Αὐστραλία καὶ Πολυνησία.

Νέα Οὐαλλία (1879)	693,743
Βικτώρια	879,442
Μεσημβ. Αὐστραλία	248,774
Βόρειος	3,625
Δυτικὴ	28,116
Κουϊνσλάνδ	210,510
Τασμανία	109,947
Νέα Ζελανδία	476,642
Νέα Γουίνεα	500,000

Μελανησία	»	606,800
Πολυνησία	»	130,400
Νῆσοι Σάνδβιθ	»	58,000
Μικρονησία	»	84,650
Τὸ ὅλον			4,031,000

Δ'. — Ἀφρικῆ.

Μαρόκον	7,829,000	
Ἀλγέριον	2,867,600	
Τύνυς	2,100,000	
Τρίπολις	1,010,000	
Σαχάρα	2,850,000	
Αἴγυπτος	17,420,000	
Κεντρικὸν Σουδάν	31,770,000	
Δυτικὸν Σουδάν, ἄνω Γουίνεα	43,600,080	
Ἀβυσσινία	3,000,000	
Χαράρ	15,700,600	
Βόρειοι Χῶραι Ἰσημερινοῦ	27,200,000	
Νότιοι Χῶραι Ἰσημερινοῦ	20,200,000	
Νότιος Ἀφρικῆ	13,286,400	
Ἀνατ. Πορτογαλ. Ἀφρικῆ	1,000,000	
Δυτ. Πορτογαλ. Ἀφρικῆ	9,000,000	
Ὁράγγη	75,000	
Νοτ. Ἀγγλικῆ Ἀφρικῆ	1,966,000	
Νῆσοι Ἀφρικῆς	3,892,400	
Τὸ ὅλον			205,679,000

Ε'. — Ἀμερικῆ.

Ἀγγλικῆ Ἀμερικῆ	3,539,470
Βερμούδη	13,810
Γαλλικῆ Ἀμερικῆ	5,338
Ἡνωμέναι Πολιτείας	49,000,000
Μεξικόν	9,485,600

Κεντρικῆ Ἀμερικῆ.....	2,859,800	
Ἀντίλλαι.....	4,412,000	
Γουιάνη.....	345,000	
Βενεζουέλα.....	1,884,392	
Κόλομβια.....	3,100,000	
Ἰσημερινός.....	1,148,000	
Περοῦ.....	3,058,000	
Χιλῆ.....	2,400,000	
Ἀργεντινῆ καὶ Παταγονία.....	2,400,000	
Οὐραγκουάη.....	440,000	
Παραγκουάη.....	293,900	
Βραζιλία.....	11,108,290	
Νῆσοι Φαλκλάνδ.....	1,400	
Τὸ ὅλον.....		95,495,000

ΣΤ'. — Πολεκαὶ Χῶραι.

Ἰσλανδία.....	72,000	
Γροιλανδία.....	10,000	
Τὸ ὅλον.....		82,000

ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων φορολογία στηρίζεται εἰς τὴν ἐξῆς γενικὴν ἀρχήν. Πᾶς Ἕλλην ἢ ξένος (κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1867 νόμου), ἐξασκῶν ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ἐμπόριον, βιομηχανίαν ἢ ἐν γένει ἐπάγγελμα, ὑπόκειται εἰς φόρον ἐπιτηδεύματος. Πρῶτος ὅρος τῆς ἀρχῆς ταύτης εἶναι, ὅτι πρέπει εἰδικῶς τὸ φορολογητέον ἐπάγγελμα νὰ κατονομάζεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἡ φορολογία ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος διαιρεῖται εἰς
ΕΤΟΣ 9—ΦΥΛ. 97—ΜΑΡΤΙΟΣ 1881.

τρεις κατηγορίας εξ ὧν ἡ Α' περιλαμβάνει τὰς περιπτώσεις ὅσαι κανονίζονται ἐπὶ τῆ βάσει μόνου τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὑποδιαιρεῖται εἰς 6 κλάσεις· ἡ Β' περιλαμβάνει τὰς ἐπὶ τῷ πληθυσμῷ καὶ τῷ ἐνοικίῳ, ὅπερ πλήρῳ ὁ ἐπιτηδευματίας, κανονιζομένας περιπτώσεις ὑποδιαιρεῖται δὲ εἰς 6 ἐπίσης κλάσεις· ἡ Γ' εἶναι ἄσχετος καὶ πρὸς τὸν πληθυσμὸν καὶ πρὸς τὸ ἐνοίκιον.

Ἡ κατάταξις τῶν φορολογουμένων εἰς τοιαύτην ἢ τοιαύτην κατηγορίαν καὶ κλάσιν, ὡς καὶ ἡ τοιαύτη ἢ τοιαύτη φορολογικὴ ἐν γένει ἐπιβάρυνσις αὐτοῦ ἀποτελοῦσι θέμα ἐξετάσεως ἰδιαιτέρου διαφέροντος καὶ ἀπησχόλησε κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τὸν νομοθέτην. Τοιοῦτοτρόπως κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξεδόθησαν δύο νομοθετήματα, τὰ ὁποῖα θέλομεν διεξέλθει ἰδιαιτέρως.

Α'. — Διὰ τοῦ νόμου τῆς 23 Μαρτίου 1880 ἐτροποποιήθη ὁ ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1877 ΧΚΗ' νόμος ὡς ἐξῆς: Διαρκούσης τῆς τριετοῦς ἰσχύος τοῦ φορολογικοῦ καταλόγου τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν πρωτεύουσῶν τῶν Νομῶν καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν, αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου ΧΚΗ' τοῦ ἔτους 1877 ἐνστάσεις τῶν ἐπιτηδευματιῶν περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ καταλόγου ἐπιδίδονται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου τοῦ ἀμέσως προηγουμένου ἔτους. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ παρατείνῃ τὴν προθεσίαν, ἐν ἣ κηρύσσεται ἐκτελεστὸς ὁ φορολογικὸς κατάλογος, καὶ πέραν τῆς 20 Δεκεμβρίου. Τοὺς ἀποβιάσαντας ἢ πτωχεύσαντας ἐπιτηδευματίας διαγράφει ἐκ τοῦ καταλόγου διὰ πράξιν αὐτεπαγγέλτως Ἐπιτροπὴ συγκειμένη, ὡς γνωστὸν, ἐκ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, ἢ ἐκτὸς τῆς ἑδρας αὐτῶν, τοῦ εἰρηνοδίκου, καὶ τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, εἰσηγούντος τοῦ οἰκονομικοῦ ἔφορου. Προκειμένου περὶ φορολογίας ἐπιτηδευμάτων πρωτεύουσῆς ἐπαρχιῶν, ἢ πόλις τοῦ Πειραιῶς ἐξομοιοῦται πρὸς τοιαύτην πρωτεύουσαν εἰς τὰ ἀνά χειρὰς νομοθετήματα, ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1880.

Πᾶς μὴ ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ φορολογικῷ καταλόγῳ δεῖ-

λει ἅμα ἐπιδοθεὶς εἰς ἐνάσκησιν ἐπιτηδευμάτων ὑποκειμένου εἰς φόρον, ἵνα παραδώσῃ περὶ τούτου ἔγγραφον ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου δῆλωσιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐντὸς τοῦ μηνὸς Αὐγούστου περιέχουσαν μνείαν τοῦ ἐπιτηδευματος, τῆς τοποθεσίας τοῦ καταστήματος ἢ τοῦ οἴκου. Ὁ μὴ δηλώσας ἐγγράφεται ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔφορου ἐν συμπληρωτικῷ καταλόγῳ καὶ ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν προσθέτου φόρου δέκα λεπτῶν καθ' ἐκάστην δράχμην φόρου. Ὁ συμπληρωτικὸς κατάλογος ὑποβάλλεται εἰς τὴν διὰ τὸν ἀρχικὸν ὀριζομένην διαδικασίαν.

Ἐπιτρέπεται κατὰ τοῦ ὀριστικοῦ καταλόγου προσφυγὴ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν 1) εἰς ἐκείνους μόνον τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένων, οἵτινες οὐδαμῶς ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐξήσκησαν ἐπιτήδευμα ὑποκείμενον εἰς φόρον, καὶ 2) διὰ τοὺς ἀποβιάσαντας ἐπιτηδευματίας, ἀπαλλασσομένους τοῦ φόρου τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸ μετὰ θάνατον χρονικὸν διάστημα. Τὸ δικαίωμα τῆς τοιαύτης προσφυγῆς κέκτηνται καὶ οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ὡς ἀνωτέρω δύο κατηγορίας ἐπιτηδευματίας διὰ τὸ ἔτος 1879, ὡς καὶ οἱ ὑποβαλόντες τὰς ἐνστάσεις αὐτῶν μετὰ τὴν λήξιν τῆς νομίμου προθεσμίας κατὰ τὸν νόμον ΧΚΗ' τοῦ ἔτους 1877.

Β'. — Διὰ τοῦ νόμου τῆς 20 Μαρτίου 1880 ὑπεβλήθησαν εἰς φορολογίαν τὰ ἐπόμενα ἐπιτηδεύματα. Καὶ ἐν μὲν τῇ Α' κατηγορίᾳ (κλάσις α') οἱ δισσακάδες ἢ σακκοποιοὶ (μουτάφιδες), οἱ καθεκλοδιορθωταί, οἱ καπνοκόπται, καὶ οἱ λαναράδες, ἐξομοιοῦμενοι πρὸς τοὺς σαμαροποιούς· (κλάσις β') οἱ ἔχοντες κατάστημα κτενοποιείου, οἱ τσαρουχάδες, οἱ καπωτάδες, οἱ κατασκευασταὶ ὑφαντικῶν κτενίων, οἱ ἀγρευταὶ βδελλῶν, καὶ οἱ στιβακτάδες βαμβακίων, ἐξομοιοῦμενοι πρὸς τοὺς κατασκευάζοντας ὑφαντικὰ κτένια· (κλάσις γ') οἱ χαλκωματάδες, αἱ μαῖαι· (κλάσις δ') οἱ κατασκευασταὶ γεμενίων καὶ καλεμκερίων (πασματσίδες) καὶ οἱ ἔμποροι βδελλῶν· (κλάσις ε') οἱ ἔχοντες κατάστημα παιγνιοχαρτοποιείου, καὶ οἱ ἔχοντες ἐργαστάσιον ναύθας καὶ κριμορίου, ἐξομοιοῦμενον πρὸς τὸ ἐργο-

στάσιον παιγνιοχάρτων.—'Εν τῇ Β' δὲ κατηγορίᾳ (κλάσις β') οἱ καπελοποιοὶ, οἱ ξενοδόχοι (χαντζίδες) ἐντὸς τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων, ὅταν δὲν ἔχωσι δωμάτια πρὸς ἐνοικίᾳσιν, ἐξομοιούμενοι πρὸς τοὺς οἰνοπώλας, ὅταν δὲ ἔχωσι τοιαῦτα ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς ξενοδόχους τῆς αὐτῆς κατηγορίας· (κλάσις δ') οἱ ἔχοντες ἠλοποιεῖον, ἐξομοιούμενοι πρὸς τοὺς σιδηρουργούς· (κλάσις δ') οἱ πωληταὶ σχοινίων, ἀγκυρῶν, ἀλύσεων κλπ. διὰ τὰ πλοῖα.—'Εν τῇ Γ' δὲ κατηγορίᾳ οἱ ὑλοτόμοι καυσοξύλων καὶ πάσης ἄλλης ξυλείας, ἐργαζόμενοι ἄνευ πρίονος, ἐξομοιούμενοι πρὸς τοὺς ἀνθρακεῖς (δραχ. 15), οἱ ἔχοντες ἐκθλιπτικὰς τοῦ ἐλαίου μηχανάς, ἐξομοιούμενας πρὸς τὰ ἐργοστάσια ἀτμομύλων (δρ. 80), οἱ πωληταὶ ἱερογραφῶν (δρ. 20), ἐταιρία σιδηροδρόμου, ἐξομοιουμένη πρὸς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐταιρίας (δρ. 1000), οἱ ἔχοντες ὑελουργεῖον (δρ. 150), οἱ ἔχοντες ἐργοστάσιον λιθοτομίας μέχρι μὲν 20 ἐργατῶν δρ. 20, ἀπὸ 21 δὲ μέχρι 50 ἐργατῶν δρ. 150, πλέον δὲ τῶν 50 ἐργατῶν δρ. 300), οἱ ἔχοντες ἐργοστάσιον, ἐν ᾧ κατασκευάζονται ὑελοὶ παραθύρων κλπ. (δρ. 150), οἱ ἔχοντες ἐργοστάσιον τρυβλίων κλπ. πηλίνων ἀγγείων (δρ. 150), χρηματιστικὴ ἐταιρία (δρ. 750), οἱ ἔχοντες ἀτμοκίνητον ὑφαντήριον (δρ. 150), οἱ ἔχοντες ἐργοστάσιον ἀτμοπρίονῆς (δρ. 200), οἱ ἔχοντες ἀτμοκίνητον πυριτιδοποιεῖον (δρ. 500), οἱ ἔχοντες ἀτμοαρτοποιεῖον (δρ. 300), οἱ ἔχοντες ἀτμοκίνητον ἐργοστάσιον ἐλαιοποιείου (δρ. 500), οἱ ἔχοντες ἐργοστάσιον φωσφόρων (δρ. 150) καὶ οἱ ἔχοντες ὑδροκινήτους ἐκθλιπτικὰς τοῦ ἐλαίου μηχανάς (δρ. 80).

II.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΩΝ.

Κατὰ τὰς τελευταίας δύο γενεὰς συνεζητήθησαν ζωηρῶς αἱ μέθοδοι καὶ τὰ συστήματα τῆς φυλακίσεως, ἐπὶ τῇ ἀγαθοτάτῃ προαιρέσει τῆς εὐρέσεως τῶν καλλιτέρων καὶ τῆς ἕσον

ἔνεστι εὐρυτέρας ἐφαρμογῆς τοῦ προοδευτικωτέρου φιλανθρωπισμοῦ. Μὴ λησμονήσωμεν δὲ ὅτι ἐκτὸς τῆς ἐπόψεως ταύτης συντρέχει καὶ ἕτερα ἐξόχως κοινωνικὴ· διότι μετὰ τὴν περαίωσιν τῆς τῶν φυλακισμένων ποινῆς ἐγείρεται τὸ ζήτημα τῆς διαφθορᾶς τῆς κοινωνίας ἐκ τῶν προσώπων ἐκείνων, τὰ ὅποια ἀναλαβοῦσα ἡ πολιτεία νὰ θεραπεύσῃ ἐν τοῖς ποινικοῖς σωφρονιστηρίοις τῆς, συνετέλεσε διὰ τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἐνοχῆς τῆς ἐτι μᾶλλον νὰ ἐξαχρειώσῃ. Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἐνεστῶσα κοινωνικὴ περίοδος εἶναι βελτίων τῆς πρὸ αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην καθὼς καὶ ὑπὸ ἄλλας πολλὰς. Συμβαίνει δὲ μετὰ σταθερότητος τὸ ζήτημα τῶν φυλακῶν νὰ λαμβάνῃ ἀπανταχοῦ ἐπιστημονικωτέρας καὶ θετικωτέρας ἐν τῇ πρακτικῇ διαστάσεις.

Ἡμεθα ἤδη εἰς τὰ πορίσματα τῆς πρὸ τεσσαρακονταετίας ἀρξαμένης μεγάλης κοινωνικῆς μελέτης, ὅποτε κατὰ πρῶτον ἐγένετο καταφανῆς ἡ ἀνάγκη μεταρρυθμίσεως τοῦ ἰσχύοντος διὰ τοὺς ἐγκληματίας συστήματος. Ὁ ἄνευ διακρίσεως συναγελασμός ἦτο ἄλλοτε γενικῶς ἐν χρήσει, χωρὶς νὰ καταβάλληται οὐδεμίᾳ σύντονος προσπάθεια, ὅπως κατορθωθῇ μεταρρυθμίσις τις· κύριος σκοπὸς ἐν τοῖς προτέροις χρόνοις ἦν ἡ περιστολὴ τοῦ ἐγκλήματος, χωρὶς ἡ ποινὴ νὰ συνεπάγῃ καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ ὑποβαλλομένου εἰς αὐτήν. Πρὸς ἐπίτευξιν ὅμως τοῦ σκοποῦ τούτου, ἀπέβη ἀπαραίτητος ἡ ἐκ θεμελίων ἀνοικοδόμησις τῶν φυλακῶν. Ἐκαστος πεφυλακισμένος ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἰδιαιτέρον οἶκημα, ἐν ᾧ ἐξησφαλισμένος ἐκ τῆς βλαβερᾶς ἐπιρροῆς διεφθαρμένων συντρόφων καὶ ὑποκειμένου συνάμα εἰς ἀνθρωπιστικὴν ἐργασίαν, ἡδύνατο νὰ ἀποβῇ μὲν λίαν ἐπιδεικτικὸς πνευματικῶν νοουθεσιῶν, νὰ ἀποτραπῇ δὲ εὐκολώτερον ἀπὸ τῆς πονηρᾶς ὁδοῦ. Τὴν ἀρχὴν ταύτην παρεδέχθησαν βαθμηδὸν πάντα τὰ κράτη, πληρέστερον δὲ ἡ Ἀγγλία, ἥτις καὶ δύναται νὰ ἰδιοποιηθῇ δικαίως τὴν τιμὴν τοῦ ὅτι προηγήθη τῶν λοιπῶν χωρῶν εἰς τὴν τῶν φυλακῶν μεταρρυθμίσιν. Ἡ ἐκθεσις τοῦ K. Crawford εἰδικῶς ἀποσταλέντος εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ὅπως

ἐξετάση τὰς τότε περιφήμους Ἀμερικανικὰς φυλακὰς, ἔθηκε τὰς βάσεις νομοθετικῶν καὶ διοικητικῶν μεταβολῶν, δι' ἃς πολλὰ ἑκατομμύρια λιρῶν ἐδαπανήθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην ἐπίβλεψιν τοῦ Κ. Joshua Jebb, ὅστις δικαίως δύναται νὰ κληθῆ ὁ πατὴρ τῆς νεωτέρας τεκτονικῆς τῶν φυλακῶν. Ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ ἡ Ἀγγλία ἔκτισε πολλὰς μεγαλοπρεπεῖς φυλακὰς, ὧν πρωτεύει ἡ τῆς Pentonville, οὐχὶ ἀναρμόστως κληθεῖσα πρότυπον, καθόσον γενικῶς ἀπεμιμήθησαν αὐτὴν ἐν τε τῇ Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις. Ἐκτοτε χωρὶς νὰ ὀπισθοχωρήσῃ ὁ Ἀγγλικὸς πολιτισμὸς εἰς τὸ ἐξόχως χαρακτηριστικὸν τοῦ πολιτισμοῦ ἔργον τῶν φυλακῶν, εὔρε συναγωνιστὰς ἐν τῇ διεθνεί πρακτικῇ οἵτινες ἐνῶ τῷ ἐφιλονείκησαν τὰ πρωτεῖα, προήγαγον ἐπὶ πολὺ τὴν κοινωνικὴν ὑπόθεσιν.

Διότι πάντοτε τὸ πνεῦμα τῶν μεταρρυθμίσεων καὶ τῶν ἐν αὐτῇ βελτιώσεων τοῦ ὑπάρχοντος χαρακτηρίζει τοὺς νόμους τῆς κοινωνικῆς προόδου. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν φυλακῶν ἴσως οἱ διέποντες τὸ ἐπιτευχθὲν καθεστῶς αὐτοῦ, θεωροῦσι τὸ ἰσχύον σύστημα ὡς ἐξ ἐπιμόνων καὶ ἐπανελημμένων δοκιμῶν ἀναπτυχθὲν ἱκανῶς τέλειον, καὶ ὡς ἐκ τούτου διάκεινται κάπως δυσμενῶς πρὸς περαιτέρω μεταβολὰς. Ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ τινες μὴ μένοντες ἐντελῶς εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς ἐν ἰσχύϊ πρακτικῆς. Σπουδαία δὲ μερὶς θεωρητικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἐνεργειῶν ζωηρῶς πρὸς σκοπὸν περαιτέρω ἔτι μεταρρυθμίσεων. Κατ' αὐτοὺς αἱ ἐν Ἀγγλίᾳ φυλακαὶ δὲν εἶναι ὅσον ἔδει ἐπανορθωτικαί, οὐδ' ἐπαρκῶς ἐκ τοῦ ἐγκλήματος ἀποτρέπουσι· διότι ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μὲν ἡ ἠθικὴ ἀναμόρφωσις παρεμποδίζεται ὑπὸ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐπικοινωνίας, γινομένης ὑπὸ τινος περιορισμοῦς ἰδίως εἰς τὸ τῶν ἐγκληματιῶν διαμέρισμα, ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ἡ αὐτὴ ἐπικοινωνία τείνει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἐπαχθοῦς τοῦ περιορισμοῦ. Ἡ σχολὴ αὕτη τῶν μεταρρυθμιστῶν δοξάζει, ὅτι ὁ χρόνος τῆς κατ' ἰδίαν, ὑπὸ τὴν αὐστηροτέραν σημασίαν τῆς λέξεως, καθεύδει, δύναται σημαντικῶς νὰ μηκυνθῆ. Ἄλλ' αὕτη ἡ ὑπὸ

τῆς σχολῆς τῶν μεταρρυθμιστῶν κακιζομένη συντόμευσις τῆς ἐπιβαλλομένης ταύτης φυσικῆς βασάνου, εἶναι ὁ μόνος γνωστὸς ἡμῖν τρόπος, δι' οὗ ἡ ποινικὴ πειθαρχία καθίσταται βαρυτέρα· αἰετοτε δὲ ἐθεωρήσαμεν, ὅτι μακροχρόνιος κατὰ μόνον περιορισμὸς δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δύναται νὰ ἐπιφέρῃ σπουδαῖον κίνδυνον. Ἡ ἀνθρώπινος φύσις ὤρισε τὸ ὄριον τοῦ τοιούτου περιορισμοῦ, ὅπερ κατὰ τὰς ἐν Ποντεβίλλῃ γενομένας δοκιμὰς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῆ τὰ δύο ἔτη. Ἐν τούτοις οἱ μεταρρυθμισταὶ δὲν παραδεχονται ὡς ὀρθὸν τὸ συμπέρασμα τοῦτο, διατεινόμενοι ὅτι τὸ ὄριον τοῦτο τοῦ μονωτικοῦ τῶν ἐν Ποντεβίλλῃ φυλακῶν περιορισμοῦ, εἶναι προῖον ἀνεπαρκῶν ἀριθμῶν, καὶ ὅτι τὰ ἀναφερόμενα κακὰ ἀποτελέσματα εἴτε ἐμεγεθύνθησαν, εἴτε παρεννοήθησαν. Εἶναι γεγονός, λέγουσιν οὗτοι, ὅτι ἡ κεχωρισμένη κάθειρξις δύναται νὰ παραταθῆ πέραν τῆς διετίας, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου προτείνουσι τὴν μαρτυρίαν, ἣν αἱ τοῦ Βελγίου φυλακαὶ νῦν παρέχουσιν. Ἀπαραίτητος ὅθεν καθίσταται ἡ δοκιμὴ καὶ ἐξέλεξις τῆς Βελγικῆς πείρας, διὰ νὰ βεβαιωθῆ, εἰ δυνατὸν, ποῖος ἔσται ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιτυχίας αὐτῆς.

Γενικὸς κανὼν τῶν ἐν Βελγίῳ φυλακῶν εἶναι νὰ φυλακίζονται κατ' ἰδίαν πάντες οἱ τὸ τε σῶμα καὶ τὸν νοῦν ὑγιῶς ἔχοντες ἐγκληματίαι. Καὶ πρὸς μὲν τὰς βραχείας φυλακίσεις χρησιμεύουσιν αἱ καθ' ὅλην τὴν χώραν καλῶς ἐκτισμέναί Τοπικαὶ φυλακαὶ, διὰ δὲ τὰς μακροτέρας περιόδους, ἀπὸ 3—10 ἐτῶν, εἶναι προωρισμένη ἡ Κεντρικὴ Φυλακὴ ἐν Louvain. Ἄς ἀκολουθήσωμεν ἤδη τὸν ἐγκληματίαν εἰς τὸν ζῶντα τοῦτον ἐνταφιασμὸν του. Τὰ τῆς εἰσόδου του εἶναι σχεδὸν τὰ αὐτὰ οἷα καὶ ἀλλαχοῦ· ἐγγραφὴ δηλαδὴ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τοῖς βιβλίοις, δήλωσις τῆς εἰς ἣν ἀνήκει ἐνορίας, παράδοσις τῶν ἑαυτοῦ χρημάτων, κάθαρσις ἐν λουτρῷ καὶ ξύρισις γενειάδος τε καὶ κόμης, περιβολὴ τῆς φαιᾶς τῶν πεφυλακισμένων στολῆς, καὶ τέλος ὁδήγησις αὐτοῦ εἰς τὸ κελλίον, ὅπερ ἐπὶ πολλὰ ἀνιαρὰ ἔτη μέλλει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν κατοικίαν αὐτοῦ. Ἐν ἀρχῇ ἀφίεται εἰς τοὺς ἰδίους διαλογισμοὺς, οὐ-

δύλως παρεχομένης αὐτῷ ἐργασίας τινὸς ἂν μὴ ὁ ἴδιος ἤθελε ζητήσῃ· τάχιστα ὅμως συμβαίνει τοῦτο, διότι κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν κατὰ μόνας πεφυλακισμένων εἶνε νευρική καὶ πυρετώδης ἐπιθυμία πρὸς ἐργασίαν. Ἀναφέρεται μάλιστα, ὅτι αἱ πλείσται αὐτοχειρῖαι συνέβησαν τὴν δευτέραν, λίαν πρωτὶ μετὰ τὴν μακρὰν ἀργίαν τῆς Κυριακῆς, ἥτις καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ἐπαυξάνει τὴν τοῦ πνεύματος ἀθυμίαν. Ἄμα τῇ ἐν τῷ κελλίῳ εἰσόδῳ αὐτοῦ, ὁ πεφυλακισμένος ἐπισκοπεῖται ψυχολογικῶς ὑπὸ τῶν φυλάκων· ὁ διευθυντής, ὁ διδάσκαλος, ὁ ἐπιστάτης τῶν ἔργων, ὁ διδάσκαλος τῆς τέχνης, ἅπαντες ἐπισκέπτονται αὐτὸν προσπαθοῦντες νὰ διαγνώσωσιν ὅσον ἔνεστι τὸν χαρακτήρα αὐτοῦ, οὗτοι δὲ μέλλουσι νὰ εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς οἱ μόνον σύντροφοι καὶ φίλοι αὐτοῦ. Κατὰ διμηνίαν ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ συνομιλῇ μετὰ τῶν συγγενῶν του, ἐὰν θελήσωσι νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσιν, ἀλλ' ἐν τῷ ὁμιλητηρίῳ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς φύλακος, ἐνῶ τὸναντίον ἢ πρὸς τοὺς ἐν τῷ καταστήματι κακούργους ὁμιλία τῷ εἶνε ἐντελῶς ἀπηγορευμένη. Ὅταν ἐξέρχεται τοῦ κελλίου του εἴτε μὲ τὰς ἀθορύβους ἐμβάδας, ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἴτε μὲ τὰ θορυβώδη ξυλοπέδιλά του, ὅπως κατέλθῃ διὰ τῆς εἰς τὴν γυμναστικὴν ἀγοῦσης διόδου, καλύπτει πάντοτε τὴν κεφαλὴν διὰ πέπλου ἢ εἰδεχθεστάτης προσωπίδος, ἐκ κυανοῦ ὑφάσματος μὲ δύο ὀπὰς, δι' ὧν διαλάμπουσι ζοφερῶς οἱ ὀφθαλμοὶ του. Πᾶσα διὰ λέξεως ἢ σημείου κοινωνία εἶνε αὐστηρῶς ἀπηγορευμένη καὶ σχεδὸν ἀδύνατος, διότι κατὰ τὰς ἀσκήσεις ἕκαστος φυλακισμένος περιορίζεται ἐντὸς ἑνὸς τῶν πολλῶν ἡμικυκλίων, ἅτινα περιβεβλημένα δι' ὑψηλοῦ τοίχου, προεκβάλλουσι ἀκτινοειδῶς ἐκ τοῦ κοινοῦ κέντρου, ἐν ᾧ ἴσταται φύλαξ ἄγρυπνος. Ἐὰν δὲ οὗτοι οἱ πεφυλακισμένοι δὲν ἐκάπνιζον, ἠδύνατό τις νὰ ἐκλάβῃ, βλέπων αὐτοὺς ἡσυχῶς ἀναδοκαταβαίνοντας ἐντὸς τοῦ ἰδίου αὐτῶν τμήματος, ὡς ἐν περιορισμῷ θηρία. Μία τῶν σφόδρα ἐπιθυμητῶν καὶ λίαν ἐκτιμωμένων ἡδονῶν ἐν Louvain εἶναι τὸ καπνίζεῖν ἢ ταμβακίζεῖν ἐν τῷ κελλίῳ. Ἡ πρὸς ἐν ὑπαίθρῳ βίον καὶ ἀσκήσιν ἄ-

δεια παρέχεται μετὰ πολλῶν περιορισμῶν· τὸ πλεῖστον δὲ τῆς ἡμέρας ἕκαστος πεφυλακισμένος διέρχεται ἐργαζόμενος φιλοπόνως ἐν τῷ ἑαυτοῦ καταφυγίῳ. Τάσις πρὸς ἀργίαν ἢ κακὴν διαγωγὴν ὀλίγη ἀναφαίνεται, καίτοι ἐνδελεχῆς ἐλεγχος σημειῖ καὶ τὸ ἐλάχιστον παρανόμημα. Ἀπαιτεῖται αὐστηρῶς ἢ τελεία ὑποταγὴ τῆς θελήσεως καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ πεφυλακισμένου, καίτοι τὰ τοιοῦτον ἀσχεῖται συνήθως ἀνευ συχνῶν τιμωριῶν, οὐδένα φερουσῶν ποινικὸν χαρακτήρα. Διότι ἐν ταῖς τοῦ Βελγίου φυλακαῖς, τὰ παντοειδῆ δεσμά, τὰ σκοτεινὰ κελλία, τὰ στενὰ ἱμάτια, οὐδόλως εἰσὶν ἐν χρήσει, μόνον δὲ ἡ ἐλάττωσις τοῦ φαγητοῦ, ἢ ἐξ ἄρτου μόνον καὶ ὕδατος τροφή, ἢ ἀπώλεια τοῦ εὐεργετήματος τῶν κερδηθέντων μισθῶν δι' ἀγορὰν καλλιτέρων τροφίμων, ταῦτα καὶ μόνον ἐξαρκοῦσιν ὅπως οἱ ἐν Βελγίῳ φυλακισμένοι διάγῳσιν εὐσχήμως.

Ὁ κανονισμὸς τῶν Βελγικῶν φυλακῶν, πλὴν τῆς αὐστηρᾶς καὶ ἀδιαλείπτου ἐν τῷ κελλίῳ ἀπομονώσεως, εἶναι οὐσιωδῶς ἠπιος, οἱ δὲ φύλακες διάκεινται φιλικώτατα καὶ σχεδὸν οἰκείως πρὸς τοὺς φυλακισμένους. «Πῶς πηγαίνεις;» εἶναι ὁ τῆς πρωίας χαιρετισμὸς· «ἔχεις πᾶν τὸ ἀναγκαῖον σοι; μὴ ὑδίστάσης νὰ εἴπῃς ἂν δυνάμεθα νὰ πράξωμέν τι πρὸς χάριν σου.» Ὁ δὲ οὕτω φαιδρῶς προσαγορευόμενος δυστυχῆς φυλακισμένος προσβλέπει μετὰ βαρυθυμίας καὶ κινεῖ ἀπλῶς τὴν κεφαλὴν. Οὐδεμίαν παρέχει δυσκολίαν, ἀλλ' εἶναι πειθήνιος, διότι πᾶσα ἀντίστασις καὶ ἰσχυρογνωμοσύνη καταβάλλονται ἐντελῶς ἐν αὐτῷ. Εἰσέρχεται π. χ. εἰς τὸ κελλίον διασήμου κακούργου πεντάκις δολοφονήσαντος, πλείστα θύματα ποιήσαντος, καὶ αὐτὸν δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ληστεύσαντος καὶ κατόπιν δηλητηριάσαντος, εἰς ποίαν κατάστασιν νομίζεις ὅτι θὰ εὕρῃς τὸν τοιοῦτον κακούργον; Τὸν εὕρισκεις ἡσυχον, ἡμερον, συνεσταλμένον τοὺς τρόπους, καὶ κάτω νεύοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, μόλις δὲ τολμῶντα νὰ ὁμιλήσῃ. Τὸ μόνον κατὰ τὰ φαινόμενα ἐναπολειπόμενον αὐτῷ σημεῖον ζωῆς ἐκδηλοῦται ἐν τῇ νευρικῇ ἐνεργείᾳ τῶν ὠχρῶν καὶ ἀσθενῶν ἀλλ' εὐ-

κάμπτων χειρῶν του, ἐν ᾧ χρόνῳ αὐταὶ κινουσι τὴν ῥάπτουσαν ὑφασμά τι βελόνην· ὁ ἄνθρωπος οὗτος κατοικεῖ ἐν τῷ κελλίῳ του ἀπὸ ὀκτῶ ἐτῶν. Μεταβαίνει εἰς τὸ παρακείμενον κελλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ εὕρισκεις στρατιώτην τοῦ πυροβολικοῦ, ὅστις δολοφονήσας κατεκερμάτισε τὴν γυναῖκά του· καὶ αὐτὸς ἐπίσης εἶναι ἀτάραχος· ἀλλ' ἂν τῷ ἀποτείνῃς τὸν λόγον, ἀπαντᾷ ἄρκετὰ ἐλευθέρως καὶ αὐτὸς δὲ εὕρισκεται ἐν τῷ κελλίῳ τούτῳ ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν ἄνευ προφανοῦς τινος βλάβης. Ὀλίγον τι μακρύτερον, εἰς ἕτερον κελλίον εἰσερχόμενος, εὕρισκεις ἀξιόλογον πρὸς μελέτην κατάδικον. Δολοφόνος τις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πολυχρονίου μεμονωμένης καθείρξεως, μετετέθη εἰς Ghent, καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος νὰ συναναστρέφῃται μετ' ἄλλων ὁμοίων του, ἀλλ' ἐρίσας πρὸς τινὰ αὐτῶν τὸν ἐφόνευσε, δι' ὃ κατεδικάσθη καὶ πάλιν εἰς μεμονωμένην φυλάκισιν, ἣτις κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τῷ εἶναι πολὺ προτιμωτέρα, διότι, λέγει, ὅτι τώρα εἶναι ἀπηλλαγμένος τῆς τῶν ἄλλων ἀναμίξεως, ὅτι δύναται νὰ προσεύχηται ὅταν θέλῃ, ὅτι ὁσάκις διατίθεται κακῶς, δὲν δύναται νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ πάθος του, ὡς πολλάκις μέχρι τοῦδε τῷ συνέβη. Ἡ ἀδολεσχία αὐτοῦ καὶ τὸ ἀπλανές τοῦ βλέμματός του μαρτυροῦσι φρενοπάθειάν τινά, τὴν ἐντύπωσιν δὲ ταύτην ἐνισχύει ἔτι μᾶλλον ἢ παρεχομένη αὐτῷ ἄδεια νὰ διασκεδάσῃ κατ' ἀρέσκειαν ἐν τῷ κελλίῳ του, ἧς ἐπωφελούμενος συναθροίζει διάφορα παιγνίδια, οἷον ὠρολόγια κατεσκευασμένα ἐκ τεμαχίων κεκολλημένα εἰς τὸν τοῖχον πλησίον τοῦ παραθύρου, καὶ κρεμαστά ὠρολόγια στρεφόμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Ἐν τῇ κατασκευῇ τοιούτων παιδαριωδῶν παιγνιδίων, οἱ πεφυλακισμένοι δεικνύουσι πολλὴν εὐφυΐαν, ὡς παρατηρεῖται ἰδίᾳ ἐν τῷ κελλίῳ στρατιώτου τινὸς ἀποπειραθέντος νὰ φονεύσῃ ὑπάλληλόν τινά τῆς πειθαρχίας τοῦ τάγματός του. Ἐνταῦθα εὕρισκεις τισ κλωβία περιέχοντα πτηνὰ χάρτινα, ἀτμομηχανήν, μικροσκοπικὸν θέατρον μετὰ σκηνῆς ἐφ' ἧς ἴστανται διάφορα πρόσωπα εἰς τὴν παράστασιν τοῦ Richardson, ἀνεμόμυλον, ὑδρόμυλον κλπ. ἅπαντα κατεσκευασμένα ἐκ τε-

μαχίων χάρτου, κερματίων ξύλου, ἢ οἰωνδῆποτε ἄλλων ἀχρήστων ὑλῶν· ὁ ἐφευρετὴς καὶ κατασκευαστὴς τῶν περιέργων τούτων μηχανημάτων, ἀνὴρ μικρόσωμος, δραστήριος καὶ λάλος, ὑπερηφανεύεται λίαν διὰ τὰ κατορθώματά του ταῦτα· ἅμα στρέψη μίαν ἢ δύο λαβὰς, τὰ πάντα ἀρχίζουσι νὰ κινῶνται· οἱ τροχοὶ περιστρέφονται, ἡ μηχανὴ κινεῖται, τὰ πτηνὰ σείουσι τὰς κεφαλὰς των, οἱ ὑποκριταὶ χορεύουσι, καὶ πραγματικὸν ὕδωρ ἐκχέεται ἐκ τῶν πολυαριθμῶν σιφῶνων τοῦ μύλου.

Ἐν τούτοις ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐπιτρέπειν τὰς τοιαύτας ἀβλαβεῖς ἀνέσεις, ὑποδεικνύει τὴν ὀλιθεράν ἀλήθειαν, τοῦ ἔτι ὁ οὕτως εὐχαριστούμενος πεφυλακισμένος ναὶ μὲν ἐνδέχεται νὰ μὴ εἶναι φρενοπαθὴς, οὐχ ἥττον ὁμως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ἔχων ἀκμαῖον τὸν νοῦν. Ἐὰν δὲ θὰ χειροτερεύσῃ ἔτι μᾶλλον, καὶ τίνες αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς ἐπέρχεται βλακεία ἢ καὶ φρενοβλάβεια, εἶναι ζητήματα εἰς ἃ μόναι αἱ Βελγικαὶ ἀρχαὶ δύνανται νὰ ἀπαντήσωσι διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἀξιόπιστων ἀριθμῶν. Ἐν τούτοις τὸ βέβαιον τοῦλάχιστον εἶναι ὅτι ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον μεμονωμένος οὗτος βίος τείνει πρὸς φυσικὴν παρακμὴν, τοῦθ' ὅπερ μαρτυρεῖ ἡ γενικὴ κατάστασις τῶν ἐν Louvain πεφυλακισμένων, καὶ ἔτι μᾶλλον τῶν ἐν Ghent, ἔνθα μεταβαίνουσι πάντες οἱ τὴν δεκαετείαν τῆς μεμονωμένης καθείρξεως συμπληρώσαντες, ὅπως διέλθωσι τὸν ἐπίλοιπον τῆς καταδίκης των χρόνον, καὶ συνήθως τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου των ἐν κοινῷ ἐργαζόμενοι, ὁπότε καὶ ἐπιτρέπεται αὐτοῖς ὑπὸ τινος περιορισμοῦ νὰ συνδιαλέγωνται μετὰ τῶν ἄλλων. Πάντες σχεδὸν οὗτοι εἶναι δυστυχῆ πλάσματα, διότι οἱ μὲν βιοῦσι σταθερῶς ἐν τῷ νοσοκομίῳ, οἱ δὲ φαίνονται πρόωρος ἐν αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τοῦ βίου γηράσαντες καὶ κυρτωθέντες. Πόσον ὀλιθερόν εἶναι τὸ θέαμα ὁμάδος τοιούτων φυλακισμένων, ἀκρωμένης τὸν διδάσκαλον ἀναγινώσκοντα ἠθικόν τι βιβλίον! Ἀδύνατοι, ἀνήσυχτοι καὶ ἀλαμπές ἔχοντες τὸ βλέμμα, φαίνονται ὡς ἀπολέσαντες πρὸ πολλοῦ πᾶσαν ἀκτῖνα ἐλπίδος. Ἐὰν κρίνωμεν ἤδη τὸ Βελγικὸν σύστημα ἐκ τῆς τε-

λευταίας ταύτης εκθέσεως, πρέπει να συμπεράνωμεν ότι το σύστημα τοῦτο ἐπιτυγχάνει τὰ μέγιστα ἀποτελέσματα αὐτοῦ διὰ βραδυποροῦντος θανάτου. Ἐνδέχεται μὲν νὰ ἀποφεύγη σπουδαῖά τινα κακὰ, ἀλλὰ δὲν εἶναι βεβαίως καὶ αὐτὸ ἀπηλλαγμένον ἰδίων τινῶν ἐλαττωμάτων. Ὑπολείπεται δὲ νὰ μάθωμεν, ἂν οἱ ὑπομείναντες τὴν πολυχρόνιον ἀπομόνωσιν ἀπέχωσι τῆς πρὸς τὸ ἔγκλημα ἐπανόδου ἕνεκα πραγματικῆς πρὸς αὐτὸ ἀποστροφῆς, καθότι οὐδόλως ἀπεδείχθη εἰσέτι ὅτι ἐξέρχονται τῆς φυλακῆς διαπεπλασμένοι ἠθικῶς, οὐδὲ ἐπεκυρώθη κατ' ἐλάχιστον ὅτι ἐπετεύχθη ὁ κύριος σκοπὸς τῆς χαλινώσεως τοῦ ἐγκλήματος, ἤτοι ἡ ἀπὸ τῶν κακουργημάτων προστασία τῆς κοινωνίας, ἔποψις ἐξ ἀντικειμένου τὸν θεσμόν τῆς φυλακῆς εἰς τὰ καίρια ἀφορῶσα.

Ε. Κ.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΛΥΤΗΣ.

Ὁ κατὰ τὴν 31 Ἰανουαρίου 1881 ἰσολογισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τοῦ προηγουμένου μηνὸς συνοψίζεται ὡς ἑξῆς.

<i>Α'. Ἐνεργητικὸν</i>	<i>31 Δεβρίου</i>	<i>31 Ἰανουαρ.</i>
Μεταλλικὸν καὶ συνάλλαγμα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ	20,951,383	18,022,895
Γραμμάτια Ἰονικῆς Τραπεζῆς	29,400	305,620
Δάνειον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπ' ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας	39,954,861	44,181,974
Χρεώγραφα Κυβερνήσεως	19,257,636	19,240,718
Προεξοφλήσεις	29,066,589	29,428,102
Ἄνοικτοι λῆμοι, δάνεια ἐπὶ ὑποθήκη, χρεωλυτικὰ κλπ.	42,697,783	44,538,137
Διάφορα	4,883,557	2,875,890
Ὅλον	156,841,209	158,793,336

<i>Β'. Παθητικὸν</i>	<i>31 Δεβρίου</i>	<i>31 Ἰανουαρ.</i>
Κυκλοφορία τραπεζ. γραμματίων	65,289,800	69,259,876
Καταθέσεις ἐντοκῆς καὶ ἀτοκῆς	54,458,300	57,287,708
Παρακαταθήκαι	78,422	99,131
Ἐπιταγαὶ πρὸς πληρωμὴν	350,854	340,505
Διάφορα	6,033,833	1,176,116
Κεφάλαιον τακτικὸν καὶ ἀποθεματ.	30,630,000	30,630,000
Ὅλον	156,841,209	158,793,336

Ἐκ τῆς συγκρίσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς μεταξὺ τῆς 31 Δεκεμβρίου καὶ 31 Ἰανουαρίου προκύπτει αὐξήσις μὲν τοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν δανείου ἐπ' ἀναγκαστικῆς τῶν τραπεζικῶν γραμματίων κυκλοφορίας κατὰ δραχ. 4,227,113, τῶν προεξοφλήσεων καὶ λοιπῶν δανείων κατὰ δραχ. 2,409,686, τῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζικῶν γραμματίων κατὰ δραχ. 3,970,076, καὶ τῶν ἐντόκων καταθέσεων κατὰ δραχ. 3,525,785· ἀλλ' ἡ τελευταία αὕτη, ἀντιστοιχοῦσα σχεδὸν πρὸς τὴν κατὰ τὸν προηγούμενον μῆνα πίστωσιν τῆς μερίδος «παρακαταθήκη ὑπουργείου Οἰκονομικῶν,» ἣτις δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ τοῦ Ἰανουαρίου, φαίνεται, ὅτι προέρχεται ἐκ τῆς μεταφορᾶς τῆς μερίδος ταύτης εἰς τὰς ἐντόκους καταθέσεις καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι πραγματικὴ ἐντὸς τοῦ μηνὸς τῶν ἐντόκων καταθέσεων αὐξήσις.—Ἐλάττωσις δὲ τοῦ μεταλλικοῦ κατὰ δραχ. 2,960,699 καὶ τῆς παρακαταθήκης τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ δραχ. 3,288,213. Ἐν γένει δὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἠϋξήσε κατὰ δραχ. 1,952,127, ἀναβιβασθὲν εἰς δραχμὰς 158,793,336 (α).

(α) Ἐν τῷ ἐνεργητικῷ ἠϋξήσαν, συναλλάγματα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ 46,287—γραμμάτια Ἰονικῆς Τραπεζῆς 276,220—δάνειον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπ' ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας 4,227,113—προεξοφλήσεις, ἀνοικτοὶ λογαριασμοὶ καὶ ἄλλα δάνεια 2,409,686—ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς 2,965, ἐν ὅλῳ δραχ. 8,962,

Δυνάμει τῆς τελευταίας περὶ δανείου ἐκ δραχ. 52,000,000 συμβάσεως ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου ἐκ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς δραχ. 4,227,113, ἐξ ὧν εἰς μεταλλικὸν μὲν 3,727,113 εἰς τραπεζικὰ δὲ γραμμάτια 500,000, ὥστε ἔμεινον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῆς 31 Ἰανουαρίου δρ. 30,360,684, ἐξ ὧν εἰς τραπεζικὰ μὲν γραμμάτια 19,782,863 εἰς μεταλλικὸν δὲ δραχ. 10,577,821.

Τὸ ποσὸν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ἅτινα ἐδύνατο νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα κατὰ τὴν κατάστασιν αὐτῆς ἀνέρχεται εἰς δραχ. 101,502,308, ὡς ἑξῆς.

Δάνειον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια	δρ. 29,759,795
ὁμοιον εἰς μεταλλικὸν δραχ. 14,422,179	
μεταλλικὸν εἰς τὰ ταμεία τῆς τραπεζῆς....	» 10,923,561
ὁμοῦ	» 25,345,640
τὸ τριπλάσιον αὐτῶν	» 76,037,220
ἐν ὄλῳ	» 105,797,015
ἐκπτώσει δὲ τῶν καταθέσεων ἀνευ τόκου..	» 4,294,707
ὑπόλοιπον....	» 101,502,308

271. ἔμειώθησαν δὲ, μεταλλικὸν καὶ ἑξωτερικοὶ λογαριασμοὶ 2,974,775—δάνεια χρεωλυτικὰ κ.λ.π. 24,737—διάφορα 2,010,632, ἐν ὄλῳ δραχ. 5,010,144, καὶ ἐπομένως διαφορά ἐπὶ πλεόν δραχ. 1,952,127.

Ἐν δὲ τῷ παθητικῷ ἠβξήσαν, κυκλοφορία τραπεζικῶν γραμματίων 3,970,076—προεξοφλήματα 292,580—καταθέσεις ἐπὶ τόκῳ καὶ ταμειουτηρίου 3,525,785—παρακαταθῆκαι 20,707, ἐν ὄλῳ δραχ. 7,809,150. Ἐμειώθησαν δὲ, καταθέσεις ἀνευ τόκου 696,377—μερίσματα πληρωτέα 1,629,208—παρακαταθῆκαι ὑπουργείου Οἰκονομικῶν 3,288,213—διάφορα 243,225, ἐν ὄλῳ δραχ. 5,857,023, καὶ ἐπομένως διαφορά ἐπὶ πλεόν, ὅπως καὶ ἐν τῷ ἐνεργητικῷ δραχ. 1,952,127.

Ἐκ μεταφορᾶς... δρ.	101,502,308
ἐπειδὴ δὲ τὸ ποσὸν τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων ἀνῆλθεν εἰς	» 69,259,786
ἐδύνατο ἡ Τράπεζα νὰ προσθέσῃ εἰς αὐτὴν	» 32,242,522

Ἡ βᾶσις αὕτη, ἣν παραδόξως καθιέρωσεν ἡ περὶ τοῦ τελευταίου δανείου σύμβασις πρὸς κανονισμὸν τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων, ἅτινα δύναται νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα, ἀγεί εἰς ἀτοπον, εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὁποίου μεταβαίνομεν ἀμέσως.

Ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις λάβῃ ἐκ τῆς Τραπεζῆς ὀλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ εἰς μεταλλικὸν καὶ τραπεζικὰ γραμμάτια δανείου καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι ἡ Τράπεζα θὰ ἔχῃ ἐν τοῖς ταμείοις αὐτοῖς εἰς μεταλλικὸν δρ. 20,000,000, θὰ δύναται νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια,

α) ποσότητος ἴσης πρὸς τὸ εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια δάνειον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτοι	δρ. 49,542,658
β) ποσότητος τριπλασίας τοῦ εἰς μεταλλικὸν δανείου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν	» 75,000,000
γ) ποσότητος τριπλασίας τοῦ ἐν τοῖς ταμείοις αὐτῆς μεταλλικοῦ	» 60,000,000
ἐν ὄλῳ . . .	» 184,542,658
ἀφαιρουμένων δὲ τῶν ἐντόκων καταθέσεων.	» 5,000,000
	» 179,542,658

ὑποτεθήσθω μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀποδίδει εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τὴν ὀφειλὴν τῆς πρὸς ἄρσιν τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, ἥτοι δραχ. 74,542,658 εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ μεταλλικόν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Τράπεζα ὀφείλει νὰ περιορίσῃ τὸ ποσὸν τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι τοῦ ποσοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δὲν ὑφίστανται ὑποτίμησιν, ὅπως μὴ ζητηται ἡ ἐξαργύρωσις των,

ἦτοι μέχρι τὸ πολὺ 55,000,000, καὶ νὰ ἔχη διὰ τὸ 1)3 αὐτῶν καὶ τῶν ἀτόκων καταθέσεων, ὑποτιθεμένων εἰς δραχ. 5,000,000, μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα ἐκ δρ. 20,000,000. Ἄλλ' ἀφοῦ ἐκ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων ἐκ δραχ. 179,542,658 ἀφαιρεθῶσι 55,000,000, ἄτινα δυνατὸν νὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὴν κυκλοφορίαν, δεόν ν' ἀποσυρθῶσιν ἐξ αὐτῆς δραχ. 124,542,658. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μεταλλικὸν τῆς, συνιστάμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς δραχ. 20,000,000 ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ, δύναται νὰ διαθέσῃ πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν πλεονάζοντων τραπεζικῶν γραμματίων ὀλόκληρον τὴν ἐπιτραφησομένην αὐτῇ ὀφειλὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐκ δραχ. 74,542,658. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν καθ' ὀλοκληρίαν ἐξάντλησιν τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ μένωσι πλεονάζοντα ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμμᾶτια 50,000,000 ἢ ἐν ὄλῳ 105,000,000 καὶ 5,000,000 ἐντόκων καταθέσεων ἀπέναντι μεταλλικοῦ 20,000,000. Διὰ νὰ περιορισθῶσι δὲ τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμμᾶτια εἰς 55,000,000 καὶ νὰ ἔχη συνάμα ἡ Τράπεζα μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα ἐξ 20,000,000, ἀπαιτοῦνται ἕτερα 50,000,000. Τὸ χάσμα δὲ τοῦτο εὐρύνεται καθ' ὅσον αὐξάνει τὸ μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα τῆς Τραπεζῆς ἢ τὸ εἰς μεταλλικὸν πρὸς τὴν κυβέρνησιν δάνειον.

Εἰς τὸν ἀσύγνωστον τεῦτον σολοικισμόν ὑπέπεσαν, καὶ ὑπέπεσαν δύο ἀλληλοδιαδόχως κυβερνήσεις, διότι ὑπέθεσαν, ἄγνωστον ποῦ στηριχθεῖσαι, ὅτι τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμμᾶτια δυνατὸν νὰ φθάσωσιν ἀπεριορίστως μέχρι τοῦ τριπλασίου τοῦ μεταλλικοῦ ἑναποταμιεύματος τῶν Τραπεζῶν. Ἦτοι ἂν ὑποτεθῆ, ὅτι τὸ μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀνήρχετο εἰς 100,000,000, θὰ ἐδύνατο αὕτη νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν γραμμᾶτια 300,000,000.

Ἀλλὰ ποῖον ἔδει νὰ εἶναι τὸ μέτρον τῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζικῶν γραμματίων;

Τὸ μέτρον τοῦ ποσοῦ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ ποσὸν, τὸ δυνάμενον νὰ κυκλοφο-

ρήσῃ ἄνευ ὑποτιμῆσεως πλέον τοῦ πέραν τοῦ 1)3 τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ τῶν ἀτόκων καταθέσεων δανείου πρὸς τὴν κυβέρνησιν εἰς μεταλλικὸν ἢ τραπεζικὰ γραμμᾶτια ἀδιακρίτως. Δηλαδή ἐὰν ληθῆ ὡς βᾶσις ὅτι ἄνευ ὑποτιμῆσεως δυνατὸν νὰ κυκλοφορήσωσι τραπεζικὰ γραμμᾶτια 55,000,000 καὶ ὅτι αἱ ἄτοκοι παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ καταθέσεις ἀνέρχονται εἰς δραχ. 5,000,000, ἐπειδὴ ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα 20,000,000, ἡ Κυβέρνησις ἤθελε λάβει τὰ 20 ταῦτα ἑκατομμύρια, καθιστῶσα τὰ γραμμᾶτια τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς εἰς ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν, ἀλλ' ἄνευ τῆς ἐλαχίστης αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ αὐτῶν. Καθ' ὅσον δ' αὐξάνει πέραν τῶν 20,000,000 τὸ πρὸς τὴν κυβέρνησιν δάνειον, εἴτε εἰς τραπεζικὰ γραμμᾶτια, εἴτε εἰς μεταλλικόν, κατ' ἴσον ἀκριβῶς ποσὸν ἤθελον αὐξάνει καὶ τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμμᾶτια. Διότι δίδουσα ἡ Τράπεζα εἰς τὴν κυβέρνησιν τὰ 20 ἑκατομμύρια τοῦ μεταλλικοῦ ἑναποταμιεύματος τῆς, εἰς οὐδεμίαν ὑποβάλλεται ζημίαν, ἀφοῦ θὰ ἐτήρει αὐτὰ ἀμείωτα ἐν τοῖς ταμείοις τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν ἐμφανιζομένων τραπεζικῶν γραμματίων. Παρέχουσα δὲ πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου δάνειον εἰς τὴν κυβέρνησιν, εἰ μὲν τοῦτο συνίσταται εἰς τραπεζικὰ γραμμᾶτια οὐδὲν ζημιόσθαι, διότι κατ' ἴσον ποσὸν αὐξάνει ἡ κυκλοφορία τῶν γραμματίων τῆς, πῆν δὲ ζημίαν τῆς ὑποτιμῆσεως ὑφίσταται ἡ κοινωνία, εἰ δὲ συνίσταται εἰς μεταλλικὸν ἀποζημιόσθαι ἐπίσης, διότι θέτει πρὸς ὠφέλειάν τῆς εἰς κυκλοφορίαν τραπεζικὰ γραμμᾶτια ἴσου ποσοῦ.

Ἐφαρμοζομένου τοῦ κανόνος τούτου, ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα θὰ ἠδύνατο νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν τραπεζικὰ γραμμᾶτια, κατὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς συμβάσεως, μόνον δραχ. 109,542,658 ἦτοι α) τὸ ποσὸν, ἕπερ δυνατὸν νὰ κυκλοφορήσῃ ἄνευ ὑποτιμῆσεως ἐκ δραχ. 55,000,000 καὶ β) τὸ ποσὸν τοῦ πρὸς τὴν κυβέρνησιν δανείου, μείον 20 ἑκατομμυρίων, ἦτοι δρ. 154,542,658, ἐνῶ κατὰ τὴν σύμβασιν ἄνευ τινὸς αὐξήσεως

τοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν δανείου δύναται νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια δραχ. 184,542,658 ἐὰν ἔχη μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα 20 ἑκατομμυρίων, δραχ. 154,542,658 ἐὰν ἔχη τοιοῦτον δραχ. 10,000,000 καὶ δραχ. 119,542,658 ἐὰν δὲν ἔχη οὐδὲ λεπτοῦ μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα.

Ἡ προσθήκη εἰς τὴν κυκλοφορίαν τραπεζικῶν γραμματίων, πέραν τῆς ἀνωτέρω ἀναλογίας, ποσοῦ ἴσου καὶ οὐχὶ τριπλασίου πρὸς τὸ μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἡδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ, ἐὰν ἡ διατήρησις τοῦ μεταλλικοῦ ἑναποταμιεύματος ἐγένετο ἀποκλειστικῶς χάριν δημοσίου συμφέροντος. Ἐὰν ὅμως τὸ ἑναποταμίευμα τοῦτο ἤθελε νὰ διατηρήσῃ ἢ αὐξήσῃ ἡ Τράπεζα χάριν τῆς πίστεώς της καὶ τῶν ἰδίων της ἐργασιῶν, δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀξιῶσῃ διπλὴν ὠφέλειαν διὰ τῆς κυκλοφορίας καὶ ἴσου ποσοῦ τραπεζικῶν γραμματίων.

Ὅπως ἀποδειχθῇ δὲ ὅτι ὁ ἀνωτέρω κανὼν καὶ οὐχὶ ὁ τῆς συμβάσεως εἶνε ὀρθός, ὑποτεθήσθω ἡ ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἄρσιν τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας. Τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμμάτια θὰ ἀνήρχοντο κατ' ἀνώτατον ὅρον εἰς δραχ. 109,542,658, ἀφ' οὗ δὲ ἡ Κυβέρνησις ἐπέστρεφε τὴν ὀφειλὴν της ἐκ δραχ. 74,542,658 ἡ Τράπεζα ἤθελε κρατῆσαι μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα 20 ἑκατομμυρίων, διαθέσει δὲ τὸ ὑπόλοιπον ἐκ δραχ. 54,542,658 εἰς ἐξαργύρωσιν τοῦ πλεονάζοντος ποσοῦ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων, περιοριζομένων οὕτως εἰς 55,000,000.

Καὶ ἐὰν ἐπετρέπετο, λόγῳ ἀποδεδειγμένου δημοσίου συμφέροντος, εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἢ προσθήκη εἰς τὴν κυκλοφορίαν τραπεζικῶν γραμματίων ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα αὐτῆς, πάλιν ὁ κανὼν ἀποδεικνύεται ὀρθός ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων θέλει προκύψει. Διότι ὑποτεθήσθω ὅτι εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐκ δραχ. 109,542,658 ποσοῦν τραπεζικῶν γραμματίων προσετίθεντο καὶ 20,000,000 ἀντιστοιχοῦντα πρὸς ἴσον μεταλλικὸν ἑναποταμίευμα τῆς

Τραπεζῆς, ὅτι τὸ ὅλον ἀνεβιβάζετο εἰς δραχ. 129,542,658 καὶ οὐχὶ 184,542,658 κατὰ τὴν σύμβασιν, καὶ ὅτι ἐπῆρχετο ἡ ἀπόδοσις τῆς ὀφειλῆς τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἄρσεως τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἤθελε λάβει παρὰ τῆς κυβερνήσεως δραχ. 74,542,658, ὡς ἀπάσας θὰ ἐδύνατο νὰ διαθέσῃ πρὸς ἐξαργύρωσιν τοῦ πλεονάζοντος ποσοῦ τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, περιοριζομένου οὕτως, ὡς καὶ ἀνωτέρω, εἰς δραχ. 55,000,000, ἤθελε δὲ διατηρήσει τὸ μεταλλικὸν ἑναποταμίευμά της ἐκ δραχ. 20,000,000, ἀποτελούντων τὸ 1]3 τῶν ὑπολειπομένων ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τῶν ἀτόκων παρ' αὐτῇ καταθέσεων.

Ἡδύνατο νὰ προταθῇ, ὅτι τὸ ποσοῦν τῶν δυναμένων νὰ κυκλοφορήσωσιν ἀνευ ὑποτιμῆσεως τραπεζικῶν γραμματίων δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ ἀκριβῶς ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι ὑπόκειται εἰς διακυμάνσεις ὅτι αὐξάνει τοῦ χρόνου προϊόντος καὶ ὅτι ἐπομένως ὁ προσδιορισμὸς αὐτοῦ ἐδύνατο νὰ περιορίσῃ ποτὲ τὰς ἐκ τοῦ προνομίου τῆς κυκλοφορίας τραπεζικῶν γραμματίων ὠφελείας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τὰς ὁποίας θὰ ἐπορίζετο αὕτη μὴ ὑφισταμένης τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος, ὅστις οὐδαμῶς δικαιολογεῖ τὸν σολοικισμόν τῆς τραπεζικῆς συμβάσεως, ὅσον καὶ ἂν θεωρηθῇ εὐλογος, ἐδύνατο νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἀφ' οὗ εἰς τὴν Τράπεζαν παρέχεται τὸ δικαίωμα νὰ κυκλοφορήσῃ πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν 35 ἑκατομμύρια δραχμῶν πέραν τῶν κεφαλαίων της, ἐνῶ ἀνευ τοῦ προνομίου θὰ ἦτο ἠναγκασμένη νὰ κρατῇ χάριν τῶν ἐργασιῶν της καὶ μέρος τῶν κεφαλαίων της ἀδιάθετον εἰς μεταλλικόν.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ποσοῦν τοῦτο τῶν δυναμένων νὰ κυκλοφορήσωσι τραπεζικῶν γραμματίων ἐδύνατο, νομίζομεν ἐκ πολλῶν διδομένων, νὰ ἐξακριβωθῇ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Ὁ βαθμὸς τῆς ὑποτιμῆσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων καταδεικνύει περίπου τὸ ποσοῦν ὅπερ δύναται νὰ κυκλοφορήσῃ ἀνευ ὑποτιμῆσεως. Ἐπομένως ἐκ τῆς ὀλικῆς πραγματικῆς

ἀξίας τῶν κατὰ τὴν λήξιν ἐκάστου ἔτους ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων, τῶν ἀτόκων καταθέσεων καὶ τοῦ πρὸς τὴν κυβέρνησιν δανείου, δύναται νὰ προσδιορισθῇ τὸ ποσὸν τῶν τεθησομένων εἰς κυκλοφορίαν τραπεζικῶν γραμματίων κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος ὡς ἑξῆς.

Ἐὰν π. χ. τὸ ποσὸν τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1881 ἀνέλθῃ εἰς δραχ. 110 ἑκατομμύρια, ἡ δὲ ὑποτίμησις αὐτοῦ εἶναι 25 0]0, ἡ πραγματικὴ αὐτοῦ ἀξία περιορίζεται εἰς δραχ. 82,500,000. Ἐὰν δὲ καὶ αἱ ἀτοκοὶ παρὰ τῇ Τραπεζῇ καταθέσεις φθάνωσι εἰς 7,500,000, συμποσοῦνται 90,000,000 διὰ τὸ 1]3 τῶν ὁποίων, ἄνευ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ μεσσηλικὸν ἐναποταμιεύμα. Τοῦ ἐναποταμιεύματος τούτου δὲ, ἀνερχομένου εἰς 30,000,000, ἐκπιπτομένου ἐκ τοῦ πρὸς τὴν κυβέρνησιν δανείου ἐκ δραχ. 74,542,658, προκύπτει ὑπόλοιπον δραχ. 44,542,658. Ἐπομένως ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν δυναμένων νὰ κυκλοφορήσωσι κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος τραπεζικῶν γραμματίων ἀνέρχεται εἰς δραχ. 82,500,000 + 44,542,658, ἧτοι εἰς δραχ. 127,042,658. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμμάτια ὠρίσθησαν εἰς 110,000,000, δύνανται νὰ προστεθῶσι μόνον 17,042,658.

Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον καθ' ὅσον αὐξάνει ἡ ὑποτίμησις τῶν τραπεζικῶν γραμματίων περιορίζεται τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ ποσὸν αὐτῶν, καθ' ὅσον δὲ ἡ ὑποτίμησις τῶν περιορίζεται δύναται ν' αὐξήσῃ τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ ποσὸν αὐτῶν· μολονότι, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἡ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν συναλλαγῶν βελτίωσις τῆς ἀξίας τῶν τραπεζικῶν γραμματίων οὐκ ἦτο δίκαιον νὰ χρησιμεύῃ πρὸς περιορισμὸν τῶν συνεπειῶν τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, χωρὶς νὰ καταστρέφῃται διὰ τῆς προσθήκης νέων εἰς τὴν κυκλοφορίαν γραμματίων.

Διὰ τῆς συμβάσεως ἡ Τράπεζα ἀπηλλάγη παντὸς χαλινοῦ ὡς πρὸς τὴν κυκλοφορίαν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων. Ἀλλ' ἡ μέχρι τοῦδε πορεία τῆς πείθει, ὅτι δὲν θέλει κάμει

κατάχρησιν τῆς ἐλευθερίας ταύτης, καὶ ὅτι θέλει περιορισθῇ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω διαγεγραμμένων ὁρίων.

Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΣ.

ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑ.

Ἐν τῷ κατωτέρω δημοσιευομένῳ νομοσχεδίῳ, πρόκειται περὶ θεμάτων εἰς τὰ καίρια ἐνδιαφερόντων τὸ παρὸν καὶ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Ἡ κατάρτισις ἰσχυρῶν στρατιωτικῶν σωμάτων ἀνήκει εἰς τὴν πρακτικωτέραν ἐννοίαν τῆς ἐθνικῆς πρὸς τὰ ἔξω ἐνεργείας· ἔστις ὁρέγεται πολέμου πρέπει ἐκ τῶν πρώτων κατ' αὐτοὺς στοιχείων νὰ ἀναχωρῇ. Μάλιστα δὲ φαίνεται ἡμῖν ὁ ἐπιχειρῶν ἔργα βάρεια διὰ μηχανημάτων ἀσθενῶν. Εἰσερχόμεθα οὕτως εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν ἀπὸ γενικῶν ἐπόψεων ἀνάλυσιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Εἶναι τῷ ὄντι φρικαλέον, ὅτι οἱ χρόνοι οὗτου τῆς ψευδοῦς ἐνεργείας ἐννοοῦσι νὰ θρέψωσι τοὺς ἀνδρας τοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν πρὸ τεσσαρακονταετίας διατίμησιν τῶν τροφίμων. Μηδαμινὴ τροφή, ἐξάντλησις τῶν φυσικῶν δυνάμεων καὶ ἔλλειψις πάσης προνοίας εἰς ἀναζωογόνησιν τῶν φθειρομένων, ἰδοὺ ἡ ἐπικρατοῦσα οἰκονομικὴ τοῦ στρατοῦ πολιτικὴ. Διὰ 46 λεπτῶν ἡμερησίου μισθοῦ ἐπιδιώκεται ἡ συντήρησις τῆς δυνάμεως τοῦ στρατιώτου, ἐν τῷ μέσῳ ἀτελευτήτων ἀγώνων καὶ ἀτελευτήτων στερήσεων. Θὰ φρίξῃ βεβαίως ἡ ἱστορία, ὅταν ἀπομνημονευθῇ, ὅτι ἐκ τοῦ ἐλεεινοῦ αὐτοῦ μισθορίου πρέπει νὰ πληρώσῃ ὁ στρατιώτης 1 λεπτὸν διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ τὰ ὅποια δὲν ἔχει, 8 λεπτά διὰ τὴν καθαριότητα καὶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἐνδυμάτων τὰ ὅποια δὲν τῷ χαρίζονται, 30 λεπτά διὰ νὰ θέσῃ ἐν τῷ στομάχῳ αὐτοῦ οὐχὶ κρέας ζωτικὸν ἀλλὰ μικροσκοπικὴν κρέατος εἰκόνα ἢ φυτικὰς οὐσίας ἐλεεινάς, ἐνώπιον τῶν ὁποίων καὶ Ἴνδοι στρατιῶται ἤθελον μετὰ

φρίκης ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον. Καὶ τί μένει διὰ τὴν λοιπὴν, δὲν λέγομεν τοῦ στρατιώτου, ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου ζωῆν; Μένουν 7 διὰ πᾶσαν ἡμέραν λεπτά, ἐκ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ προμηθευθῇ ὁ ἄνθρωπος τῶν ὄπλων ὅ,τι ἀποτελεῖ τὴν συνήθη τοῦ κοινωνικοῦ ὄντος προμήθειαν. Μὲ αὐτὰ τὰ 7 λεπτά διέρχεται ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων, παρατηρεῖ ἀπὸ μίαν γωνίαν τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν κίνησιν τῆς ἐν αὐταῖς ζωῆς, ἀλλὰ τὰ 7 λεπτά μένουσιν 7 λεπτά, καὶ ὁ στρατιώτης δὲν εἶναι παρὰ ὀνητὸς διαβαίνων μεταξὺ γραμμῶν γῆς ἀχαρίστου.

Τὸ νομοσχέδιον λοιπὸν εἰσάγει ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε συστήματος τῆς ἐλεεινῆς τροφῆς, τὴν ὁποίαν τὰ 30 λεπτά τῆς παρελθούσης τεσσαρακονταετίας ἀποκομίζουσι ἐντὸς τοῦ στρατιωτικοῦ στομάχου, εἰσάγει τὸ ἐν Εὐρώπῃ ἐπικρατοῦν σύστημα. Ἐκατὸν δράμια κρέατος εἶναι στερεὰ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ χορηγία, ἡ ὁποία, προστιθεμένη εἰς τὸν μέχρι τοῦδε στρατιωτικὸν μισθόν, σώζει τὸν ἄνθρωπον, ἀναπτύσσει τὰς φυσικὰς δυνάμεις τοῦ στρατιώτου καὶ συνδέει εἰς τὰ καίρια τὴν ζωϊκὴν οἰκονομίαν μετὰ τῆς στρατιωτικῆς οἰκονομίας.

Ἡ αὔξησης τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαξιωματικῶν, ἣτις σήμερον ἐνασχολεῖ τὸ μέγα ἐν Εὐρώπῃ ζήτημα τῆς ἀποκτήσεως ἰσχυροῦ ὑπαξιωματικῶν σώματος, διατελεῖ ἐν ἀναποφεύκτῳ ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ τιμολόγιον τῶν μισθῶν, τοὺς ὁποίους λαμβάνουσιν ἐν τῇ κανονικῇ τῶν ἐθνῶν ζωῇ τὰ διάφορα κοινωνικὰ ἔργα. Ἐκπληροῖ λοιπὸν σπουδαιστάτην ἀποστολὴν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαξιωματικῶν ἀναβάσιν τοῦ μισθοῦ των.

Ἡ ἐν ἀρθρῷ 2 τοῦ νομοσχεδίου πρόνοια περὶ φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, ἐφ' ὅσον χρόνον διατελοῦσιν ὑπὸ τὰ ὄπλα, εἶναι μία τῶν θεμελιωδεστέρων τοῦ οἰκονομικοῦ δικαίου ἰδεῶν. "Ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι οὐσιάζουσι τὰ πάντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος, οἱ ὁποῖοι ἐγκαταλείπουσιν ἐστίας καὶ ἐπαγγέλματα διὰ νὰ μεταβληθῶσιν εἰς λόγχην καὶ ξίφος τῆς πατρίδος, εἶναι ἀδικία, εἶναι λάθος γὰ

θεωρῶνται ὡς χρηματικοὶ φορολογούμενοι. Ὅταν ἡ πολιτεία λαμβάνῃ τὸ αἷμα, ποῦ εἶναι δυνατὸν τὸ χρῆμα νὰ σταθῇ; Ἀλλὰ τὸ χρῆμα διὰ τῆς ἐργασίας γίνεται ὅταν δὲ τὴν ἐργασίαν λαμβάνῃ ὅλην τὸ ἔθνος, ποῦ καιρὸς καὶ τόπος διὰ νὰ σχηματισθῇ ὁ φόρος ὁ μεταλλικός;

Ἐξ ἀρχῆς ὑπελάβομεν ὡς ὑπέριστα τῶν ἐθνῶν ἀγαθόν, ὅταν ἡ σημαία τοῦ στρατιώτου ἀποτελῇ τὸ καθολικὸν τῶν πολιτικῶν ἔργων δίπλωμα. Πᾶς ὅστις δὲν ἐκράτησε δόρυ εἰς τὰς χεῖρας, πᾶς ὅστις δὲν ἐφύλαξε τὴν ἑαυτοῦ ἀσπίδα, περιττὸν εἶναι νὰ ἀναφέρηται εἰς τοὺς καταλόγους τοὺς πολιτικούς. Καὶ θέλομεν τῷ ὄντι νὰ προτιμᾶται ὁ ἀγαθὸς στρατιώτης παντὸς ἄλλου εἰς τὴν κίνησιν τῆς δημοσίας καὶ δημοτικῆς τοῦ κράτους μαχανῆς. Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομοσχεδίου ταιούτου δρόμον δίδει εἰς τὴν ὑπάρχουσαν στρατιωτικὴν νομοθεσίαν καὶ πρὸς τοιοῦτο ἀποβλέπει ἰδανικόν.

Πεντακῆσοι καὶ ἐπέκεινα ἄνδρες, ἀνήκοντες εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀνθυπασπιστῶν, εἶναι ἐγκαταλελειμμένοι εἰς τὸ ἀθαίρετον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐκ πλάσματος, τὸ ὁποῖον ρίπτει αὐτοὺς εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τὸ ὁποῖον πρέπει ἅπαξ διὰ παντὸς νὰ λείψῃ. Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νομοσχεδίου ὑπάγει τοὺς ἀνθυπασπιστὰς εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς περὶ ἀξιωματικῶν νομοθεσίας, τοὺς κυρήττει ἀξιωματικούς καὶ προσδοκᾷ ἐκ τῆς τοιαύτης τοῦ βαθμοῦ ὑψώσεως εὐρείαν, ὁμολογοῦμεν, ἀνάπτυξιν ἐπὶ τοῦ περιμενομένου σταδίου τῆς ἀληθοῦς ἐνεργείας.

Τὸ νομοσχέδιον συμπληροῖ τὴν βαθεῖαν περὶ τοῦ στρατοῦ ἰδέαν του διὰ τῆς προνοίας, τὴν ὁποίαν ἐπιφυλάττει εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ ὑπαξιωματικοῦ. Ἀποτελῶν οὗτος τὰ νεῦρα τῆς στρατιωτικῆς κατὰ σκοπὸν ἐνεργείας, εἶναι ὁ μικρὸς τῶν νεωτέρων πολέμων στρατηγός, ὅστις ἐν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ὑπαίθρων ἔργων καὶ συμπλοκῶν γίνεται σημεῖον συναθροίσεως, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου δοκιμάζονται αἱ διεθνεῖς τύχαι ἀπὸ λεπτομερειῶν, αἵτινες πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὁ ἀναπόσπαστος κρῖκος τῶν ὅλων στρατιωτικῶν σχεδίων;

"Άρθρον 1. Κατά πᾶσαν ἡμέραν χορηγεῖ τὸ Κράτος πρὸς ἕκαστον στρατιώτην καὶ ὑπαξιωματικὸν 300 δράμια ἄρτου καὶ 100 δράμια κρέατος, τῆς λοιπῆς τοῦ στρατιωτικοῦ σιτηρεσίου δαπάνης ἐπιβαρυνούσης τὸν εἰς χρήματα μισθὸν αὐτῶν.

Ὁ τοιοῦτος μισθὸς διὰ μὲν τοὺς στρατιώτας διατηρεῖται ὡς ἔχει νῦν, διὰ δὲ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς ἀναβιβάζεται ἡμερησίως κατὰ 30 λεπτὰ μετὰ πενταετῆ αὐτῶν ὡς τοιούτων ὑπηρεσίαν καὶ κατὰ 50 λεπτὰ μετὰ δεκαετῆ.

"Άρθρον 2. Ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξ ἀπογραφῆς ἢ ἐπιστρατείας, ἐν εἰρήνῃ ἢ ἐν πολέμῳ, μένουσιν ὑπὸ τὰ ὄπλα οἱ ἄνδρες τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας, ἀπαλλάσσονται τῶν φόρων, δι' οὓς χρεοῦνται ἐν τοῖς φορολογικοῖς βιβλίοις τοῦ Κράτους, γιγνομένης ἀναλογου ἐκπτώσεως.

"Άρθρον 3. Ἴσων ὄντων τῶν λοιπῶν προσόντων, ἡ εὐδόκιμος καὶ πλήρης στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἀποτελεῖ ἀπὸ τοῦδε λόγον προτιμήσεως, τῶν ἀπομακρυνομένων τῆς ἐνεργείας ἀνδρῶν τοῦ στρατοῦ, εἰς τὰς δημοσίας καὶ δημοτικὰς θέσεις.

"Άρθρον 4. Οἱ ἀνθυπασπισταὶ θεωροῦνται ὡς ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπάγονται εἰς τοὺς περὶ ἀξιωματικῶν νόμους.

"Άρθρον 5. Ἐντὸς τῆς ἐπομένης βουλευτικῆς συνόδου θέλει ληφθῆ πρόνοια περὶ καταστάσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν, ἐξασφαλίζουσα τὸν βαθμὸν, τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν προαγωγὴν αὐτῶν, ἀναβιβάζουσα τὴν ἐν τῷ στρατῷ θέσιν των καὶ κανονίζουσα τὴν ἀποκατάστασίν των διὰ μείζονος κλίμακος συντάξεων καὶ ἄλλων κατὰ σκοπὸν στοιχείων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1881.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ
Βουλευτὴς Καλαβρύτων.

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

Ἐν τῷ κατωτέρῳ δημοσιευομένῳ νομοσχεδίῳ πρόκειται περὶ θέματος γενικωτάτης ἐννοίας. Ἡ ἐπισκόπησις τῶν εἰς τὴν στρατιωτικὴν τοῦ τόπου σύνταξιν καὶ οἰκονομίαν ἀναγομένων κυβερνητικῶν ἔργων ἀποτελεῖ ἓνα τῶν μοχλῶν, οἵτινες περιμένουσι τὴν ἑαυτῶν λειτουργίαν ἐκ τοῦ μέσου τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Λαοῦ. Παράρτημα τῆς ἰδέας ταύτης ἐπεβλήθη εὐθὺς εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῶν πραγμάτων ἐν τῷ κατόπιν τοῦ νομοσχεδίου ἀνακινήθῃ ζητήματι τῆς ὑγιεινῆς τοῦ στρατοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐδέησε νὰ σχηματισθῆ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς ἀποκάλυψιν τῶν λυμαιομένων τὸ μέρος τοῦτο τῆς κοινῆς ὑποθέσεως δεινῶν συμπτωμάτων.

Ἐὰ πράγματα τῆς ἡμετέρας Πολιτείας βαδίζουσιν ὁδὸν οὐχὶ ἐκ τῶν συνειθισμένων, καὶ τὸ διέπον τὴν Ἑλλάδα σύστημα ἐπιδέχεται ἐκ τῆς ἐπόψεως ταύτης ἀνάλυσιν μέχρι τῶν τελευταίων λεπτομερειῶν. Ἐν λόγῳ νομοσχεδίου ἀποτείνεται οὕτως εἰς πολιτειακὴν σφαῖραν, τῆς ὁποίας ἡ ἰδέα ἐπιδέχεται ἀνάπτυξιν κατὰ τόπους καὶ καιροὺς, δὲν ἀπελπίζεται περὶ τοῦ μέλλοντος, καὶ μελετᾷ τὸ ἐφικτὸν τοῦ παρόντος:

"Άρθρον 1. Σχηματίζεται δωδεκαμελὴς ἐκ βουλευτῶν Ἐπιτροπὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνατίθεται ἡ ἐπισκόπησις τῶν εἰς τὴν στρατιωτικὴν τοῦ τόπου σύνταξιν καὶ οἰκονομίαν ἀναγομένων κυβερνητικῶν ἔργων. Πάντες οἱ σχετικοὶ κλάδοι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ὑπόκεινται εἰς τὰς ἐρεῦνας τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς.

"Άρθρον 2. Ἐὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλέγονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ σχετικῆς πλειονοψηφίας· διακοῦν δὲ τὰ καθήκοντα αὐτῶν μέχρι τῆς ἐκλογῆς τῶν διαδόχων των. Ἡ Ἐπιτροπὴ προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ τὰς πλείονας ψήφους λαβόντος καὶ ἔχει γραμματέα τὸν λαβόντα τὰς ὀλιγωτέρας.

Ἐν περιπτώσει κωλύματος τούτων ἀναπληραῖσιν αὐτοὺς οἱ τοὺς ἐπομένους τῶν ψήφων ἀριθμοὺς λαβόντες κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ὁ κληρὸς ἀποφασίζει. Διὰ τὰς κανονικὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία ἑπτὰ τοῦλάχιστον μελῶν.

Ἄρθρον 3. Κατὰ πᾶσαν ἐβδομάδα, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ταχύτερον, ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει εἰς τὴν Βουλὴν πᾶσαν σχετικὴν πρὸς τὰ καθήκοντά της πληροφορίαν καὶ πρότασιν. Κατὰ τὴν πρώτην δὲ ἐβδομάδα ἐκάστου μηνὸς συντάττει καὶ ὑποβάλλει εἰς τὴν Βουλὴν γενικὴν ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸν ἡγούμενον μῆνα παρατηρήσεων καὶ μελετῶν αὐτῆς. Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ὁπωσδήποτε τῆς Βουλῆς, αἱ μηνιαῖαι αὐταὶ ἐκθέσεις ὑποβάλλονται κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τῆς ἀμέσως ἐπομένης βουλευτικῆς συνόδου.

Ἄρθρον 4. Κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπικρατείας ἡ Βουλὴ, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ ταύτης ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποστέλλει ἐκτάκτους ἐπιτρόπους, ἐκλέγουσα αὐτοὺς μεταξὺ τῶν βουλευτῶν, εἰς τὰς ἐπαρχίας μὲν πρὸς ἔντασιν τῆς στρατολογίας, εἰς τὰ στρατιωτικὰ δὲ σώματα πρὸς ἔντασιν τῆς ἐνεργείας. Οἱ ἐπιτροποὶ οὗτοι ἀναφέρονται καθ' ἐκάστην διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν. Ἡ ἀναγκαία διὰ τὰς ἀποστολὰς ταύτας δαπάνη ἀνήκει εἰς τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κεφάλαιον τῶν γενικῶν μέτρων ἀσφαλείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1881.

ΔΡΙΣΤΕΙΑΔΗΣ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ
βουλευτὴς Καλαβρύτων.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ.

Ἡ ἰδέα τοῦ ὀργανισμοῦ Στρατιωτικοῦ ταμείου διὰ τοὺς ἐκτάκτους τοῦ ἔθνους σκοποὺς ἀνήκει εἰς μίαν τῶν εὐρυτέ-

ρων ἐννοιῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις περιλαμβάνεται τὸ ἐθνικὸν μεγαλεῖον. Ἐὰν θέλη ἡ Ἑλλάς νὰ μεγαλουργήσῃ, πρέπει νὰ συνδέσῃ τὴν τύχην της πρὸς τὰς ὑψηλὰς ταύτας ἐννοίας καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν δι' ἄλλων τῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας διαθέτουσιν οἱ κεντρικοὶ της πόθοι. Διότι ἀνοίγεται στάδιον πρὸς τὰ ἐμπρὸς πολλῶν καὶ μακρῶν ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι φέρουσι κατὰ νοῦν τοὺς ἀγῶνας τῆς μικρᾶς Πρωσσίας, ὅταν αὕτη ἔθετεν ἐν μέσῳ δεινῶν συμφορῶν, τὰ θεμέλια τῆς κατόπιν συντελεσθείσης μεγάλης Γερμανίας.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν νομοσχέδιον, ἐν τῷ ὁποίῳ συγκεφαλαιοῦται ἡ θεμελιώδης αὕτη ἰδέα, ἀπὸ οἰκονομικῆς ἐπόψεως ἀξίας ἰδιατέρως καὶ νὰ μελετηθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ. Πάντοτε πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τις ἀπὸ τὴν ἀρχὴν· ἀπωλέσαμεν δὲ μέχρι τοῦδε χρόνον πολὺν ὅπως ἀνοιξῇ ἐπὶ τέλους ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς ἡμῶν. Ἐχομεν μέχρι τοῦδε δύο βασιλικὰς περιόδους, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν, τῇ ἀληθείᾳ, τί ἔπραξαν μέχρι τοῦδε διὰ τὴν πραγματικὴν τοῦ ἔθνους παρασκευήν. Ἐὸ Στρατιωτικὸν Ταμεῖον ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ πρῶτος στοχασμὸς αὐτῶν, ὑπῆρξεν ὅμως οὐδ' ὁ τελευταῖος.

Οἱ πόροι τοῦ προτεινομένου Στρατιωτικοῦ Ταμείου ἀποτελοῦσι μίαν τῶν κυριωτέρων ἐπόψεων, ἐπὶ κορυφῆς τῶν ὁποίων εἶναι τὰ 5 ἢ 6 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα κατὰ τοὺς διαφόρους ὑπολογισμοὺς ἔλαβε μέχρι τοῦδε ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ τὴν φιλογένειαν διαφόρων Ἑλλήνων. Δυνατὸν νὰ εἶναι περισσότερα, δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ ὀλιγώτερα, ἀλλὰ πάντως ἐπέστη ὁ χρόνος, ἵνα καὶ λόγος δοθῇ καὶ ὡς πυρὴν τοῦ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ τὸ ἱερόν της πατρίδος χρῆμα χρησιμεύσῃ. Οἱ ἄλλοι πόροι τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου ἔχουσιν ἰδιαίτεράν σημασίαν. Ἡ πληγὴ τῶν καθυστερούντων εὕρισκει μίαν διέξοδον, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ ὑψηλότερα καὶ τὰ θετικώτερα συμφέροντα θὰ δώσωσι τὸν τελευταῖον λόγον. Αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι, τὰς ὁποίας κατέπιεν ἡ ἀπληστία τῶν ἰσχυόντων, καὶ ἐκεῖναι τὰς ὁποίας θὰ φέρῃ τὸ μέλλον ἐν τῇ προσαρτήσῃ νέων χωρῶν, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μικρὸν ἐφόδιον διὰ τὴν μέλ-

λουσαν τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου τύχην. Τέλος αἱ αὐτοπροαίρετοι εἰσφοραὶ εὐρίσκουν τὴν κανονικὴν αὐτῶν ὁδόν, καὶ ὅταν κατὰ πᾶν ἔτος, ἡ Βουλὴ ψηφίζει τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Ἑλλάδος, ἰδοὺ περιστάσις διὰ νὰ ἐνθυμῆται τὸ Στρατιωτικὸν Ταμεῖον τῆς σωτηρίας αὐτῆς.

Ἡ λοιπὴ τοῦ νομοσχεδίου διασκευὴ ἀνάγεται εἰς τὰς λεπτομερείας. Ὁ ὀργανισμὸς τῆς διοικήσεως αὐτὸ Ἐπιτροπῆς συνδέει στοιχεῖα ἀφορῶντα εἰς τὸν καθόλου τῆς ιδέας προβιβασμὸν. Ἀρέσκει ἡμῖν ἡ λογοδοσία τοῦ Ἀνακτορικοῦ Ταμείου. Ἀρέσκει ἡμῖν ἡ ἀνακάλυψις τῶν καταπατηθεισῶν ἐθνικῶν γαιῶν. Ἀρέσκει ἡμῖν ἡ εἰς χρυσοῦν νόμισμα τοποθέτησις τῶν κεφαλαίων τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου, τοσοῦτον συνδυαζομένη πρὸς τοὺς ἐκτάκτους σκοποὺς αὐτοῦ. Ὅταν μετὰ πενταετίαν συγκεντρωθῇ ὅλη αὐτὴ ἡ μεταλλικὴ δύναμις, διαφυλάττει τὸ νομοσχέδιον τὴν περαιτέρω κρίσιν, εἰς τρόπον μὴ οἴγοντα τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἱερᾶς παρακαταθήκης. Τέλος φανταζόμεθα τὸ ἱερὸν τοῦ Λαοῦ θησαυροφυλάκιον, τὸ ὁποῖον ἐν ἄρθρῳ δωδεκάτῳ θὰ κτίσῃ ἡ συνεισφορά ὅλων τῶν δήμων τῆς ἐπικρατείας ἐν τῇ Ἀθηναϊκῇ πρωτεύουσῃ, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν πολιούχων τῆς αἰωνίας ταύτης πόλεως θεῶν, μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν εἰς τὸ ἐπίσης αἰώνιον τῶν ἰδεῶν αὐτῆς μέλλον :

Ἄρθρον 1. Σχηματίζεται Στρατιωτικὸν Ταμεῖον διὰ τοὺς ἐκτάκτους τοῦ ἔθνους σκοποὺς.

Ἄρθρον 2. Πόροι τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου εἶναι 1) τὰ μέχρι τοῦδε παρὰ τῷ Βασιλεῖ κατατεθέντα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων χρηματικὰ ποσά, 2) τὰ ἐξ ἐκάστης χρήσεως ἀπὸ τοῦ 1877 καὶ ἐφεξῆς καθυστεροῦντα καὶ καθυστερηθσόμενα δημόσια ἔσοδα, 3) ἡ ἀξία τῶν ὑπὸ ἰδιωτῶν καταπατηθεισῶν ἐθνικῶν γαιῶν, 4) ἡ ἀξία τῶν ἐν ταῖς εἰς τὸ μέλλον ἀποκτηθσόμεναις χώρας ἐθνικῶν γαιῶν, 5) αὐτοπροαίρετοι εἰσφοραὶ, καὶ 6) κατὰ πᾶν ἔτος εἰδικῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενον ποσόν.

Ἄρθρον 3. Ἡ διοίκησις τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν ὑπουργῶν, τοῦ τελευταίου ἐκάστοτε προέδρου τῆς Βουλῆς, τοῦ προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ πεισάρων ἐν ἐνεργείᾳ ἢ διαθεσιμότητι ἀνωτάτων κατὰ βαθμὸν (πρωτιμωμένης τῆς ἀρχαιότητος) στρατιωτικῶν τοῦ πεζικοῦ, τοῦ πυροβολικοῦ, τοῦ ἵππικοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ ἐκ τῶν παρόντων ἐν Ἀθήναις. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ πρωθυπουργὸς καὶ γραμματεὺς ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 4. Ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νομοῦ τὸ Βασιλικὸν Ταμεῖον θέλει παραδώσει εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Ταμεῖον τὰ ἐν τῷ ἔδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 χρηματικὰ ποσά, δίδον ἀκριβῆ ἀπὸ τοῦ 1864 λόγον.

Ἄρθρον 5. Ἐὰν ἡ εἰσπραξις τῶν καθυστερούντων τοῦ ἔδαφ. 2 τοῦ ἄρθρου 2 δὲν ἐπιτευχθῇ ἐντὸς τοῦ ἐπομένου ἐκάστης χρήσεως ἔτους διὰ τῶν συνήθων κατ' αὐτὴν ὑπαλλήλων, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ ἀναθέσῃ αὐτὴν εἰς στρατιωτικοὺς, συνενοούμενον μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτῶν Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 6. Πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐν ἔδαφ. 3 τοῦ ἄρθρου 2 γαιῶν ἐπιτρέπεται ἡ προσφορά ἀμοιβῆς 5 τῆς 0)0 εἰς τοὺς ἀποτελεσματικῶς ὑποδείξοντας αὐτάς.

Ἄρθρον 7. Αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι τῶν ἔδαφ. 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 2 ἐκποιοῦνται ἐπιμελείᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1863 ΙΖ' καὶ ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1867 ΦΕΘ' νόμων.

Ἄρθρον 8. Τὰ κεφάλαια τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου φυλάττονται εἰς νόμισμα χρυσοῦν ἐντὸς σιδηροῦ κιβωτίου τεσσάρων κλειδῶν, ἐξ ὧν τὴν μίαν κρατεῖ ὁ πρωθυπουργός, τὰς δὲ λοιπὰς οἱ πρόεδροι τῆς Βουλῆς, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρον 9. Κατὰ πᾶσαν βουλευτικὴν σὺνοδον τὸ Στρατιωτικὸν Ταμεῖον ἀνακοινώνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν καταστάσιν αὐτοῦ.

"Άρθρον 10. Μετά παρέλευσιν πενταετίας δύνανται νά υποβληθῶσι προτάσεις εἰς τήν Βουλήν, ὅπως ἐπεκταθῆ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Ταμείῳ συγκεντρουμένης μεταλλικῆς δυνάμεως, εἰς τρόπον μὴ θίγοντα τήν ἀσφάλειαν αὐτῆς.

"Άρθρον 11. Διὰ τήν ὑπηρεσίαν τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου λαμβάνεται τὸ ἀνγκαιῶν βοηθητικὸν προσωπικὸν ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων, τὰ δὲ ἔξοδα ὑλικοῦ ἐκ τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κεφαλαίου τῶν γενικῶν μέτρων ἀσφαλείας.

"Άρθρον 12. Ἐντὸς τοῦ ἔτους 1881 θέλει κτισθῆ διὰ συνεισφορᾶς ἄλλων τῶν δήμων τῆς ἐπικρατείας, ἐν μέσῳ πλατείας τῶν Ἀθηνῶν, θησαυροφυλάκιον διὰ τήν ἐν αὐτῷ κατάθεσιν τῶν χρημάτων τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1881.

ΑΡΙΣΤΕΙΑΔΗΣ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ
βουλευτῆς Καλαβρύτων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ἘΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΣΧΟΛΗ.

Ὅπως ἡ Δύσις πέμπει πρὸς τήν ἡμετέραν Ἀνατολήν τοὺς ἐραστὰς τῆς λαμπρᾶς τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνίας καὶ ὀργανίζει Σχολὰς εἰς ἀπόκτησιν τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας παρέχει ἡ ἱερά τοῦ Παρθενῶνος θεά, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡμεῖς, εἰς ἀπόκτησιν τῶν ἰδιαιτέρως χαρακτηριζουσῶν τὸν νεώτερον πολιτισμὸν φυσικομαθηματικῶν γνώσεων ἀνάγκη νά καταφύγωμεν εἰς τὸν ὀργανισμὸν εἰδικῆς ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ τῶν Παρισίων πρωτεύουσα Σχολῆς. Τοιαύτη συγκέντρωσις ἐκπαιδευτικῆς ἐνεργείας παρέχει πλεῖστας ὑπὲρ τοῦ σκοποῦμένου ἐγγυήσεις, διότι καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἢ σπουδῆ, καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ἢ διαγωγή, καὶ ὑπὸ τὴν οἰκονομίαν ἢ δαπάνην. Πάντα ταῦτα καὶ ἄλλα σχετικὰ ἄγουσιν εἰς τὴν ἰδέαν,

τῆς ὁποίας τὰς βάσεις εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἐπομένῳ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ὑποβληθέντι νομοσχεδίῳ :

"Άρθρον 1. Ἰδρύεται ἐν Παρισίοις Ἑλληνικὴ Σχολή, σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἐκμάθησις τῶν εἰς τὴν μεγάλην βιομηχανίαν ἐφηρμοσμένων μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν.

"Άρθρον 2. Τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς ταύτης διαιρεῖται εἰς διδασκόμενον, διευθύνον καὶ ὑπηρετικόν. Τὸ μὲν πρῶτον ἀποτελεῖται ἐκ 50 μαθητῶν, τὸ δὲ δεύτερον ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ, ὅστις δέον νά εἶναι στρατιωτικὸς μηχανικός, ἑνὸς ὑποδιευθυντοῦ ἐκπληροῦντος καὶ χρέη ταμίας, καὶ ἑνὸς γραμματέως, τὸ δὲ τρίτον ὀρίζεται διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς.

"Άρθρον 3. Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα κατοικοῦσι, τρέφονται καὶ διαιτῶνται ἐντὸς τῆς Σχολῆς δαπάναις αὐτῆς, χορηγούσης περιπλέον καὶ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν μαθητῶν, κανονισθησομένην διὰ Β. Διατάγματος λιτῶς καὶ ὁμοιομόρφως.

"Άρθρον 4. Ἴνα εἰσέλθῃ τις ὡς μαθητῆς ἐν τῇ Σχολῇ, ἀπαιτεῖται 1) νά εἶναι Ἕλλην ἐγκατεστημένος ἐν Ἑλλάδι, 2) νά ἔχῃ ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 15 καὶ μικροτέραν τῶν 18 ἐτῶν, 3) νά ἐπέτυχῃ τὸν βαθμὸν τοῦλάχιστον «καλῶς» εἰς δοκιμαστικὰς ἐξετάσεις ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τοῦ φυσικομαθητικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἀντιστοιχῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις Πολυτεχνείου, κατὰ πρόγραμμα ταύτης διὰ Β. Διατάγματος ἐγκριθησόμενον, καὶ 4) νά δώσῃ ἐγγυήσιν περὶ τῆς κανονικῆς καὶ ἐπιμελοῦς διεκπεραιώσεως τῶν ἐν Παρισίοις σπουδῶν τοῦ ἐπὶ καλοῦ βαθμοῦ διπλώματι καὶ περὶ τῆς ἀκολούθως διαθέσεως τῶν γνώσεών του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους ἐπὶ πενταετίαν.

"Άρθρον 5. Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς θέλει ἐνεργεῖσθαι διὰ φοιτήσεως αὐτῶν παρὰ τῇ ἐν Παρισίοις Κεντρικῇ Σχολῇ (Ecole Centrale) καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐκεῖ ἐ-

δικαίς Σχολαῖς, ἀνατιθεμένου εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα κανονίσῃ τὸσον τὸ θέμα τοῦτο διὰ τῆς διπλωματικῆς πρὸς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν συνεννοήσεως, ὅσον καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς ἕκαστον κλάδον τῶν μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν ἀφοσιωθησομένων μαθητῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς, κατὰ τὰ ἐν Παρισίοις ἰσχύοντα, πλήρους κατάρτισεως τῶν σπουδῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 6. Ἡ Σχολὴ τίθεται ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ ἐν Παρισίοις πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅστις θέλει ὀργανίσαι παρ' αὐτῇ Ἐφαρευτικὸν ἐκ φιλελλήνων Συμβούλιον.

Ἄρθρον 7. Ἡ διοίκησις καὶ λοιπὴ οἰκονομία τῆς Σχολῆς ἐνεργεῖται ἐπὶ πειθαρχικῶν, βιωτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν βάσεων, ὀρισθησομένων διὰ κανονισμοῦ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἀποτελομένης ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρισίοις, τοῦ ἐκεῖ προξένου αὐτῆς καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν διαφόρων τοπικῶν περιστάσεων καὶ τοῦ σταθεροῦ τῆς Σχολῆς σκοποῦ. Ὁ κανονισμὸς οὗτος θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ θέλει διὰ Β. διατάγματος ρυθμισθῆ.

Ἄρθρον 8. Ὁρίζεται κατ' ἀνώτατον ὄρον ἐνιαύσιος δαπάνη εἰς μίσθωσιν καταλλήλου ἐν Παρισίοις οἰκίας, εἰς μηνιαίους προσωπικοῦ μισθοὺς (διευθυντοῦ ν. δραχ. 400, ὑποδιευθυντοῦ ν. δραχ. 300, γραμματέως ν. δραχ. 200, καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ὡς διὰ τοῦ κανονισμοῦ ὀρισθῆσεται), τροφάς, ἐνδυμασίας καὶ λοιπὰς ἐκπαιδευτικὰς καὶ διαιτητικὰς τῆς Σχολῆς ἀνάγκας, τὸ ποσὸν 160,000 νέων δραχμῶν.

Ἄρθρον 9. Κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν ὁ διευθυντὴς τῆς Σχολῆς θέλει ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ τοῦ ἐν Παρισίοις πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἔκθεσιν περὶ τῆς προόδου καὶ τῆς διαγωγῆς ἑκάστου μαθητοῦ καὶ ἀπολογισμὸν τῶν δαπανῶν τοῦ καλοδρύματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1881.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

βουλευτὴς Καλαβρύτων.